

GŁOS NARODU

Nr. 58. — ROK XLIII.

PIĄTEK

28 LUTEGO 1936.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11.
 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

	W Krakowie	Na całym obszarze Państwa polsk.	Zagranicą.
	z odnośnikiem bez odnośnika	z przesyłką pocztową	
Miesięcznie	5- zł. 4-50 zł.	5- zł.	8- zł.

TELEFONY: REDAKCJA NR. 101-90. ADMINISTRACJA NR. 133-44. DRUKARNIA NR. 133-44.

 Redakcja niezamówionych artykułów
 nie zwraca i nie honoruje, listów nie-
 opłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

 Redakcja przyjmuje strony
 od godziny 11. do 13.

Sygnalizujemy niebezpieczeństwo...

P. min. Raczewicz wskazał w swej głośnej mowie na dwa główne niebezpieczeństwa: na komunizm i na Stron. Narodowe. Wyczuwało się jednak przy czytaniu jego mowy, że większą wagę przykładu do zwalczania tego drugiego, niż pierwszego niebezpieczeństwa.

Pogląd p. ministra S. W. opiera się, naszym zdaniem, na niedokładnych informacjach. Antysemityzm Stron. Narodowego nie jest ani w setnej części tak niebezpiecznym dla spójności państwa, jak — rewolucyjnym komunizm. A i działalność komunistów jest żywa i głębiej wnika w masę, niż akcja Stron. Narodowego, wzgl. zbliżonych do niego organizacji. Wreszcie — i to zasługuje na podkreślenie — komunizm działa przy pomocy niezwykle sprytnych metod, — przedewszystkiem przy pomocy niewinnego pozornie hasła: „Front Ludowy”.

OŻYWIENIE AKCJI KOMUNISTYCZNEJ. — Z prawdziwym zdumieniem czytamy w dzisiejszej prasie zagranicznej alarmujące artykuły, w których stwierdza się niezwykłą popularność tego hasła w różnych krajach Europy. Głównie francuska i czeskosłowacka prasa podnosi ten objaw z najwyższym niepokojem.

W „Echo de Paris” z przestroga występuje nie byle kto, bo sam gen. Castelnau, jeden z wodzów z ostatniej Wielkiej Wojny. Znakomity ejnerał pisze z największym bólem o ostatnich wypadkach w stolicy Francji, o przeciąganiu mas „Frontu Ludowego” ulicami Paryża, o okrzykach: „Śmierć generałom” i wivatach na cześć rządców bolszewickiej Rosji.

„La Croix” donosi o masowym powrocie hiszpańskich komunistów, którzy dotąd przebywali we Francji, do Madrytu, i o ich usiłowaniach zmierzających do przekształcenia Hiszpanii na sowiecką republikę.

Praskie „Lidowe Listy” i bratisławski „Slovak” walczą z widmem „Frontu Ludowego” na terenie swego kraju.

Nie podobna tych zjawisk inaczej rozumieć, jak tylko w ten sposób, że Komintern wydał partiom komunistycznym w poszczególnych państwach rozkaz wzmocnienia akcji i rzucił na ten cel znaczne pieniądze. Świadczy o tem — jak stwierdzają wymienione pisma — zalew ulotek, nowych pism, ożywienie organizacji i zebrań...

„NIEOSTROŻNE” ORGANIZACJE. — W Polsce — mówią sobie ludzie — spokój. Hasło „Frontu Ludowego” nie przyjęło się. Odrzuciła je — wprawdzie z pewnym wahaniem — P. P. S.; odrzuciło je bardzo stanowczo Stron. Ludowe.

Jest to złudzenie. A, jeśli nas pewne okoliczności nie mylą, to — Polska jest bardziej, niż jakikolwiek inny kraj, zagrożona przez agitację komunistyczną. Złudzenie zaś pochodzi stąd, że partja komunistyczna w Polsce nie jest zalegalizowana, że działa tajnie, że więc skutkiem tego działa nie pod własną firmą, ale pod firmą różnych „nieostrożnych” stowarzyszeń.

Ostatnio „Kurjer Poznański” podał wiadomość z komunistycznego pisma, wydawanego w Paryżu (!) dla Polaków p. t.: „Informacje Prasowe”, że — we Lwowie wydano odezwę nawołującą do „Frontu Ludowego”, podpisaną m. in. przez takie stowarzyszenia, jak: — T. U. R. (zbliżony do P. P. S.), — „Legion Młodych” i „Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej” (obydwie organizacje były założone i utrzymywane przez obóz pomajowy). — Związek Młodzieży Wiejskiej „Wici” (zbliżony do „Stron. Ludowego”), — „Polski Związek Wolnej Myśli”, — „Związek Akademików Socjalistów-Sjonistów” i in.

A oto druga wiadomość podana przez

te same „Informacje Prasowe”: — na Uniwersytecie Jagiellońskim odbył się „wiec studencki”, na którym „przeciw faszyzmowi” przemawiali przedstawiciele „Legionu Młodych”, „Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej”, „Akadem. Młodzieży Ludowej” i in. Organ komunistyczny uważa ten wiec za nowy sukces „Frontu Ludowego”.

Oto mamy już oficjalny wykaz organizacji młodzieży akademickiej i wiejskiej, zacyj młodzieży akademickiej i wiejskiej, które polski komunizm uważa już za pozyskane dla idei „Frontu Ludowego”.

NIEBEZPIECZEŃSTWO. — Równocześnie z temi zjawiskami na terenie organizacji młodzieży dają się zaobserwować podobne zjawiska na terenie organizacji starszego pokolenia.

P. P. S. nie przyjęła oferty komunistów o stworzenie „wspólnego frontu”. Ale to — dziwna rzecz — nie przeszkadza „Robotnikom” i to piórem p. Niedziałkowskiego zwać „świat pracy miast i wsi” do formowania tego właśnie „wspólnego frontu”.

Stron. Ludowe również odrzuciło ofertę komunistów. Poszło nawet dalej. „Naczelny Komitet Wykonawczy” partji wydał ostatnio kołom lokalnym ostry zakaz zawierania sojuszków z innymi partjami.

Życie organizacyjne jednak toczy się po innych torach. Z szeregu miejscowości w Małopolsce i b. Kongresówce otrzymujemy wiadomości, że „najskrajniejsze” żywioły rozpoczęły na wsi agitację za „Frontem Ludowym”, t. j. za zbrataniem się całej „lewicy” bez względu na przynależność partyjną. Są to dopiero początki tej agitacji. Ale wszystko zdaje się jej sprzyjać: — nęda mas wiejskich wywołująca rozgoryczenie, — zupełne nieświadomienie wsi co do źródeł i znaczenia tego hasła, — ograniczenie wagi władz bezpieczeństwa na „walkę z antysemityzmem”.

Sygnalizujemy niebezpieczeństwo, które — według naszego najgłębszego przekonania — jest większe, niż wszystkie inne. Jeśli się bowiem akcja „Frontu Ludowego” uda, to masy zbiedzonego chłopstwa i miejskiego proletariatu znajdą się pod bezpośrednim wpływem i komendą komunizmu.

W. Z.

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKÓW, UL. WISŁNA 6.

 mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie
 kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa
 złoza, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie.

Ceny niskie

Min. Beck na 5 dni do Brukseli.

Warszawa, 27. 2. (Telef.) Ustalono już program pobytu min. Becka w Brukseli. Przybędzie on tam 2 marca i zabawi cztery dni. Towarzyszyć mu będzie małżonka, dyrektor gabinetu Lubieński, radca ekonomiczny Wszelaki i sekretarz osobisty p. Siedlecki. Na czas pobytu min. Becka w Brukseli przybędzie tam radca ambasady w Paryżu p. Mohl. Pierwszego dnia nastąpi podpisanie układu handlowego, trzeciego dnia przewidziana jest audjencia u króla, przyjęcie przedstawicieli prasy, oraz przedstawicieli kolonii polskiej, piątego dnia odjazd do Warszawy.

Generał Graziani przygotowuje nowe uderzenie?

(Telegram Pol. Ag. Telegraf.).

Addis Abeba, 27. lutego. Samoloty włoskie przelatywały wczoraj nad Erga Alen. Zauważają tu, że po raz pierwszy lotnicy włoscy przelatywali nad tą miejscowością i przypuszczają, że gen. Graziani zamierza podjąć ofensywę w kierunku Allata.

Ślascy hitlerowcy mieli broń.

Katowice, 27. 2. (Telef.) Zdemaskowanie tajnej organizacji narodo-socjalistycznej na Śląsku wywołało popłoch wśród spiskowców. Zaangażowani w nielegalnej robocie hitlerowskiej zbiegli w dużej liczbie do Niemiec. W ostatnich dniach do Bytomia przybyło wielu zbiegów. Podobno jest ich kilkuset. Zbiegani zajęli się władze niemieckie w Bytomiu i dali im zatrudnienie przy miejskich robotach publicznych na obszarze Śląska. Wśród ludności

zaczęto zbierać składki dla niesienia pomocy materialnej zbiegom. W Bytomiu sądzą, że napływ uchodźców z polskiego Śląska potrwa jeszcze jakiś czas. Tymczasem prowadzone w Katowicach śledztwo przybiera coraz szersze kręgi. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że spiskowcy rozporządzali także bronią. Odbywali oni ćwiczenia o charakterze wojskowym i urządzali regularnie zebrania nielegalne pod hasłem powrotu G. Śląska do Rzeszy.

Sejm przyjął budżet w trzecim czytaniu.

Warszawa, 27. 2. (Telef.) Po referacie p. Miedzińskiego przemawiał krótko p. Wierzyński, poczem przyjęto ustawę skarbową wraz z preliminarzem budżetowym we wszystkich trzech czytaniach.

Sejm przegłosował następnie szereg rezolucji, a więc 1) rezolucję, wzywającą rząd do zmniejszenia narzucanych gminom ciężarów i zlecanych im czynności przez ograniczenie tych czynności do istotnie niezbędnych. 2) rezolucję, żądającą zastosowania w planach finansowo-gospodarczych przedsiębiorstw i zakładów państwowych oraz monopolów, poczynając od 1937/38 r. zasady podziału na osobne działy rozchodów statych i niestatych oraz wydzielenie w osobne paragrafy wszystkich rozchodów na płace i robociznę. 3) Wezwano rząd do uwiesienia ustawy w sprawie organizacji sądów administracyjnych pierwszej instancji.

4) Uchwalono rezolucję w sprawie unieemożliwienia kumulowania posad i zajmowania posad przez emerytów przy równoczesnym korzystaniu z dwóch źródeł dochodów o ile razem przekraczają 500 zł. 5) Wezwano rząd, by wydał zarządzenie w sprawie dalszego ograniczenia zakupu przez monopol solny worków jutowych. 6) Stwierdzono, że plan finansowo-gospodarczy lasów państwowych nie daje dostatecznej podstawy do określenia sumy czystych dochodów z lasów. 7) Zażądano przyspieszenia wypłaty reszty sum, przeznaczonych z pożyczki inwestycyjnej na budowę Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie i ustalenia w planie na najbliższy okres prac inwestycyjnych projektu ostatecznego dokończenia budowy Bi-

blioteki Jagiellońskiej, trwającej od roku 1928, a niezmiernie pilnej dla zabezpieczenia bezcennych zbiorów bibliotecznych.

8) Wezwano rząd, by z kredytów przewidzianych w właściwych pozycjach budżetowych uwzględniono subwencję w wydatnym zakresie na potrzeby naukowe, a zwłaszcza na potrzeby Akademii Umiejętności, Nauk Technicznych, Tow. Naukowego Warszawskiego i Tow. Naukowego we Lwowie a także kościoła N. P. Marii w Krakowie.

9) Zażądano, by w ciągu najbliższego okresu budżetowego rząd poddał rewizji taksy administracyjne, pobierane od uczniów szkół średnich. 10) Sejm domaga się budowy szkół powszechnych na Wileńszczyźnie i innych ziemiach wschodnich. 11) Wezwano rząd do dostarczenia na warunkach ulgowych budżetu z lasów państwowych na budowę publicznych szkół powszechnych. 12) Zażądano, by rząd w drodze ustawodawczej zrównał zaopatrzenie emerytalne przyznane na podstawie dekretu z 28 października 1933 r. z zaopatrzeniami emerytalnymi pobieranymi na podstawie ustawy z 11 lutego 1923 z tem, że to zrównanie nie może powodować podwyższenia ogólnych sum przewidzianych w budżecie na emerytury. 13) Zwrócono się z wezwaniem do rządu o odpowiednie zmniejszenie w drodze ustawodawczej dodatków funkcyjnych, służbowych oraz kwot przeznaczonych na nagrody i zasiłki.

Przyjęto interpelację posła Wójtowicza w sprawie działalności wiedeńskiego towarzystwa ubezpieczeniowego „Peniks” w Małopolsce Wschodniej. Termin następnego posiedzenia Sejmu podany będzie w drodze pisemnej.

Elektryfikacja rzemiosła w Polsce.

Warszawa, 27. 2. (Tel.). Organizacje samorządu gospodarczego podjęły akcję w sprawie elektryfikacji rzemiosła oraz drobego przemysłu w Polsce. Rzemiosło w Polsce jest zelektryfikowane zaledwie w 5%. Warsztaty rzemieślnicze rozporządzają tylko nielicznymi motorami i nie posiadają różnych przyrządów elektrycznych i maszyn które stanowią o prawdziwym postępie. Najniżej stoi pod tym względem, jak zresztą i pod wielu względami, rzemiosło oraz przemysł kresów wschodnich.

Warszawa, 27. 2. (Telef.) W Komisji Administracyjno-Samorządowej powierzono referat, dotyczący wniosku posłanki Prystorowej w sprawie uboju rytualnego posłowi Dudzińskiemu, rolnikowi z Bydgozczy.

—000—

Oszust mięsny z Gdyni.

Warszawa, 27. 2. (Telef.) Wczoraj wprowadzono do Warszawy aresztowanego w Gdyni L. Wilczyńskiego, b. wiceprezesa giełdy mięsnej w Warszawie i naczelnika Wydz. Aprowizacyjnego Komisariatu Rządu, oskarżonego o znowę z oszustami mięsnymi. Po aresztowaniu Wilczyńskiego, żona jego wyjechała z Warszawy. Gdy pociąg znalazł się w Ciechanowie Wilczyńska opuściła wagon i już do niego nie wróciła. Pasażerowie zaalarmowali obsługę kolejową, która rozpoczęła poszukiwania wzdłuż toru. Okazało się, że za Ciechanowem Wilczyńska popełniła samobójstwo.

—00000—

Warszawa, 27. 2. (Tel.). P. Ign. Matyszewski zrzekł się poborów z tytułu kierownictwa Centralna Komisją Oddłużeniową dla Samorządów.

O czym piszą inni?

Luka w przemówieniu p. min. Raczkiewicz.

„Polska Zachodnia“ przytoczywszy z „Robotnika“ spis dzienników niemieckich w Polsce, które „kontroluje“ p. min. Goebbels, dodaje uwagę, że w tym spisie pominięto „Kattowitzer Zeitung“, a dalej na temat ruchu hitlerowskiego w Polsce pisze:

„W pracy tej (tj. w książce pt. „Das braune Netz“) określono politykę hitlerowców w Polsce jako politykę „podwójnego dna“. Na zewnątrz lojalność i poszanowanie traktatów, na wewnątrz walka z posiadaczem „ziemi zabranych“, t. zn. z Polską. Na czele organizacji hitlerowskiej w Polsce stoi Karol Buerhan, sekretarz konsultu niemieckiego w Warszawie, jego pomocnikiem jest Ralf Gultmann, przysłany z Berlina. Partja narodowo-socjalistyczna ma zorganizowane grupy w Warszawie, w Łodzi, w województwach zachodnich i na Górnym Śląsku. Organizacjami, współpracującymi z hitlerowcami są także niemieckie związki gimnastyczne w liczbie 55, należące do organizacji zwanej „Niemiecki Związek w Polsce Zachodniej“, na którego czele stoi Paweł Frank, karany już przez sądy polskie w r. 1934. Organizacjami i agenturami hitlerowskimi w Polsce są także i „partja młodoniemców“ i „Związek niemieckiego wschodu“ z sen. Wiesnerem na czele. Ze wspomnianej książki dowiadujemy się, iż bojówki niemieckie mają... 50 tysięcy członków.“

Następnie organ p. woj. Grażyńskiego nawiązuje do wykrytej świeżo konspiracji hitlerowskiej organizacji na Górnym Śląsku, która zmierzała do oderwania tej dzielnicy od Polski i stawia następujące wnioski:

„Trzeba z tego wyciągnąć należyte konsekwencje. Trzeba ustalić wreszcie, że idea wloga narodowego socjalizmu, czerpiącego wskazania i środki materialne z poza granic naszego państwa jest równie szkodliwa i niebezpieczna jak komunizm, dyrgowany z Moskwy. O ile chodzi o nasz organ, to między destrukcyjnym wpływem hitlerowskiego Berlina, a komunistycznej Moskwy, nie widzimy żadnej różnicy. Zalecamy też obydwie te destrukcyjne wpływy tępić energicznie i z całą systematycznością. Jeśli ustawodawstwo nasze nie posiada dotychczas odpowiednich przepisów umożliwiających skuteczną walkę z dywersantami hitleryzmu, to trzeba je corychlej sformułować i wprowadzić w czyn. Domaga się tego kategorycznie polska racja stanu.“

W ten delikatny sposób wytknęła „Polska Zachodnia“ p. min. Raczkiewiczowi lukę w jego ostatnim przemówieniu: mówił o tępieniu komunizmu i polskiego nacjonalizmu, a nie wspominał o hitleryzmie w Polsce.

Żydzi chcą skarżyć p. Prystorową do sądu.

„A. B. C.“ pisze:

„Żydzi w obawie utrzymującego się w Polsce bez żadnej racji „ubój rytualnego“ zrobili niesłychany gwałt nie tylko w Polsce, ale nawet poza jej granicami. Barbarzyńska instytucja uboju rytualnego pozwalająca na bezprzykładowy wyzysk ludności chrześcijańskiej tak wreszcie dokułczyła, że przeciw niej wystąpiło całe społeczeństwo polskie, a wniosek posłanki Prystorowej jest bodaj najpopularniejszym wnioskiem w obecnym Sejmie. Działacze żydowscy i prasa żargonowa ostalnie wpadli na pomysły, aby w obronę korzystnego dla żydów „rytuału“ przejść na drogę sądową. Żargonowy „Najer Folksblat“ z Łodzi proponuje oskarżyć przed sądem wszystkich przeciwników uboju „rytualnego“, którzy nadają mu przydomek „barbarzyński“. Oskarżenie objąć miałyby również posłankę Prystorową.“

„Rozbite“ Sejmu i Senatu.

Tygodnik państwowy „Naród i Państwo“ zamieszcza m. in. następujące uwagi:

„Rząd ustala swoje pozycje. W Sejmie i w Senacie natomiast trudno będzie wyjaśnić sytuację: oba te ciała są zupełnie rozbite przez likwidację wszelkiego kierownictwa ideowego i usunięcie z widowni parlamentu grup politycznych, zdolnych do organizowania dyskusyj parlamentarnych. Luki tej nie mogą zastąpić grupy „regionalne“, które przyczyniają się tylko do odwołania uwagi pp. deputatów ze spraw ogólnej racji stanu, na sprawy lokalne, sprawy nieraz całkowicie podrzędnej wagi.“

P. premier nie określił swego stanowiska do tych spraw, uważając je może za „domowe“ sprawy parlamentu. Ale też

Premjer Hodża w Belgradzie.

Premjer i minister spraw zagranicznych Czechosłowacji Hodża rozwija ostatnio dużą aktywność. Był w Paryżu, świeżo wrócił z Belgradu, a wybiera się do Bukaresztu i do Wiednia. Nie bez racji wiąże się te jego podróże (odbyte już lub zamierzone) z planem konsolidacji państw naddunajskich, wysuniętym ostatnio w Paryżu za wiedzą Anglii. Na czym ten plan polega?

Wydaje się, że wchodzi w grę dwa projekty: 1) skupienia państw naddunajskich w związku politycznym (a p. przez rozszerzenie Małej Ententy na Austrię) i gospodarczym (przez stosowne układy handlowe między państwami naddunajskimi). — 2) zagwarantowanie „status quo“ nad Dunajem przez Francję, Londyn i Moskwę... Mówi się jeszcze o przyłączeniu III Rzeszy do tej koncepcji, ale w tę możliwość nikt nie wierzy. W zamiarach Hitlera nie leży gwarantowanie traktatów pokojowych, zwłaszcza nad Dunajem.

Akcja podjęta przez p. Hodżę nie jest jeszcze zakończona. Owszem, jest zaledwie zaczęta. P. Hodża ma za sobą tylko podróż do Belgradu. Czekają go wizyty w Bukareszcie i w Wiedniu.

Co przywiózł z Belgradu?

Z racji pobytu p. Hodży w Belgradzie, udzielił premier Jagosławski p. Stojadinowicz wywiadu dziennikarzowi „Petit Parisien“. W wywiadzie tym oświadczył, że najbliższym celem, do którego zmierza plan realizowany przez p. Hodżę, jest zbliżenie państw naddunajskich w dziedzinie kulturalnej i gospodarczej. Po skończeniu zaś rozmów w Belgradzie wydano oficjalny komunikat, w którym m. in. czytamy, że Czechosłowacja i Jugosławia oddawna już dają dowody swego całkowitego zrozumienia dla użyteczności ścisłej współpracy gospodarczej państw naddunajskich. W wyniku zaś rozmów Stojadinowicz i Hodża — głosi komunikat — stwierdzili, że jest koniecznością, tendencje wspomnianej współpracy wzmocnić, w

myśl dążeń Małej Ententy, a dla dobra wszystkich państw naddunajskich.

Z oficjalnego komunikatu wynikałoby więc, że Hodża doszedł do porozumienia z Jugosławią. „Nouvelles Presse“ donosi, że czeski premier opuszczając Belgrad oświadczył dziennikarzom, iż z wyniku rozmów jest bardzo zadowolony, a nawet wierzy, że belgradzkie rozmowy są najlepszym dowodem możliwości zrealizowania jego projektów. Słowa powyższe potwierdził premier Stojadinowicz, który przy tem dodał, że porozumienie gospodarcze państw naddunajskich zostanie zrealizowane, lecz uprzednio musi być przeprowadzone w ramach Małej Ententy.

Oświadczenia powyższe nabierają swojej wymowy w związku z odbywającymi się obradami Rady Ekonomicznej Małej Ententy w Pradze. Przedmiotem narad są stosunki handlowe między członkami Małej Ententy. Z tego należy wnosić, że sprawa ścisłej współpracy gospodarczej państw Małej Ententy wchodzi na realne tory.

Z tych względów nie można nie doceniać belgradzkiej wizyty premiera Hodży. To też praca europejska uważa ją za dalszy krok naprzód w rozwiązaniu węzła naddunajskiego. Jedyne prasa niemiecka ocenia ją negatywnie. „Gotmania“ np. pisze o niej z przekasem, twierdząc iż wyniki jej są „blado i niepewne“. „Der Angriff“ wysuwa szereg wątpliwości a z zadowoleniem przytacza słowa premiera Stojadinowicza, który jakoby miał oświadczyć, że bez Niemiec organizacja basenu naddunajskiego jest niemożliwa.

Nie przesądzając zgóry rezultatów podróży do Belgradu, należy z całą uwagą obserwować dalszy bieg wypadków. Rewizyta Hodży w Wiedniu, a następnie podróż jego do Bukaresztu wniosą niewątpliwie nowe szczegóły do sprawy porozumienia państw naddunajskich.

K. T.

Japonia w obliczu zamachu wojskowego.

Przebieg krwawej rewolty wojskowej w stolicy Japonii przedstawiał się według urzędowych relacji z Tokio następująco: We środę 26-go b. m. we wczesnych godzinach rannych 3 pułk 1-szej dywizji, maszerujący na dworzec kolejowy, celem wyjazdu od Mandzurji, rozprószył się w pewnym momencie i

obsadził szereg punktów miasta,

a mianowicie gmachy państwowe, jak prezydium Rady Ministrów, ministerstwo wojny, spraw wewnętrznych, siedzibę komendy policji i t. d., oraz mieszkania kilku wybitnych osobistości. Zaatakowano po pierwsze urzędową rezydencję premiera Okada, który został zamordowany. Zaatakowano również mieszkanie strażnika tajnej pieczęci admirała księcia Saito, który także został zabity. Uderzono na mieszkanie szefa szkół wojskowych generała Watanabe, który również poniósł śmierć. Zaatakowano willę Itoja w Jugawara (pod Tokio), gdzie mieszka był strażnik tajnej pieczęci hrabia Makino.

ekspozycji z dnia 17 lutego nie określa jak ma być organizowane społeczeństwo dla współpracy z rządem, w jakich formach politycznych ma się dokonywać proces zstania narodu z państwem. Na te pytania starali się dać odpowiedź, na razie tylko posłowie: Nowak i Kamiński, „rari nantes in gurgite vasto“. A jednak odpowiedź na te pytania i z lawą rząd paść musi.“

Wymienieni posłowie są za stworzeniem partji politycznej w miejsce B. B.

„Wspólny Front“.

T. Niedziałkowski polemizuje w „Robotniku“ z publicystami rządowymi na temat rządów w Polsce i oświadcza:

„Jest absurdem, gdy grupa polityczna, tak zdająca egzamin ze swojej dojrzałości historycznej, proklamuje oczyszczenie własny monopol na odpowiedzialność za kraj. Tem szybciej, tem energiczniej trzeba budować wspólny front Świata Pracy wsi i miast, dwóch wielkich ruchów społecznych Polski Pracującej — ruchu ludowego i ruchu socjalistycznego, — wspólny front, oparty o jedną zasadę moralną: absolutnej szczerości wzajemnej i absolutnej wzajemnej lojalności.“

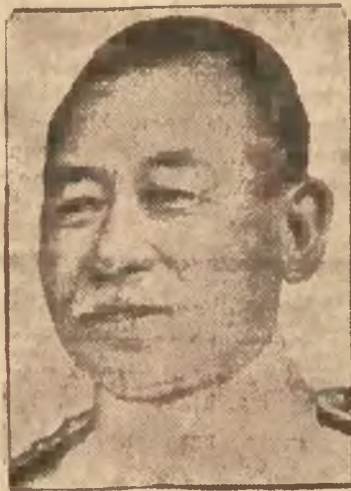
Jest to woda na młyn komunizmu. Hasła bowiem, które tu p. Niedziałkowski wysuwa, wyszło od komunistów i przez nich jest już w „terenach“ realizowane.

Koło willi tej doszło do walki z pospiesznie zebranymi oddziałami policji i napastnicy zostali odparci. Rewoltanci uderzyli dalej na lokal urzędowy marszałka dworu Suzuki, który jest ciężko ranny. Szósty wreszcie napad skierowano na mieszkanie prywatne ministra finansów Takahashi, który odniósł ciężkie rany. Siódmy napad był wymierzony na wydawnictwo dziennika „Asahi-Shimbun“.

W obliczu tych wydarzeń

władze nie pozostały bierne.

Ministerstwo Wojny ogłosiło niezwłocznie stan wyjątkowy w Tokio, wydając odpowiednie zarządzenia garnizonowi tokijskiemu i postawiło na nogi gwardję cesarską, liczącą 12.000 żołnierzy. Również Minister-

Premjer Okada.

stwo Marynarki, widocznie na czas zawiadomione o zamachu, zdołało zorganizować obronę. Wezwało więc pierwszą eskadrę z portu wojennego Yokosuka do Tokio, a drugą do Osaka dla utrzymania spokoju i ład. Wezwano też oddziały marynarki z Yokohamy. Ponadto ranny w pierwszych zacięciach szef policji Oguri, zdołał zgromadzić oddziały policyjne i uzupełniwszy je żołnierzami, odparł powstańców od willi hrabiego Makino, a następnie przygotował atak na zajęty przez buntowników gmach komendy policji. Odparci od willi hr. Makino powstańcy uderzyli na gmach ministerstwa sprawiedliwości i zajęli go. Gmachu ministerstwa marynarki strzegą sprowadzone z Yokosuka oddziały piechoty morskiej. Także inne gmachy państwowe, sala dziełnic pałacu cesarza i punkty strategicz-

ne stolicy, z wyjątkiem gmachu policji zostały stopniowo odebrane i są strzeżone przez wojska wierne rządowi.

Powołany w miejsce zamordowanego premiera Okady

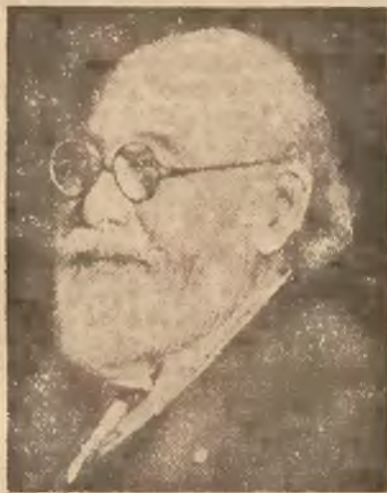
minister spraw wewn. Goto objął

prowizoryczne kierownictwo gabinetu, w toku wydarzeń zgłosił jednak ustąpienie, poczem ulegając żądaniu cesarza, dymisję swą cofnął i wraz z pozostałymi członkami gabinetu sprawować będzie władzę do chwili powstania normalnego rządu.

W PALACU CESARSKIM.

W pałacu cesarskim odbyła się nadzwyczajna narada, na której rozpatrywano wewnętrzne położenie kraju oraz środki, zmierzające do zlikwidowania buntu. W naradzie tej, która odbyła się w obecności cesarza, wzięli udział wszyscy doradcy cesarscy oraz członkowie gabinetu.

Po tej konferencji w pałacu cesarskim, generałowie Araki i Mazaki udali się do głównej kwatery powstańców, żądając, by opuścili oni zajęte gmachy państwowe.

Minister finansów Takahashi.

Przywódcy powstania oświadczyli, że wykołują rozkazy rządu i wyrażają posłuszeństwo. Jeżeli będzie utworzony rząd o charakterze militarystycznym. Zapewnili jednak, że powstrzymają się od akcji, która groziła życiu siedmiomilionowej ludności stolicy. W czasie, gdy wszyscy ministrowie spędzali noc w pałacu cesarskim na naradach, w których wzięli udział liczni japońscy mężowie stanu, w kwaterze głównej żandarmerji obradowała najwyższa Rada Wojenna, zastanawiając się nad akcją pacyfikacyjną. Oddziały, które pozostały wierne rządowi, odczoły szereg dzielnic, w których okopali się buntownicy.

Pomimo ogłoszenia stanu wojennego, życie handlowe w stolicy i w Osaka płynie

zupełnie normalnie.

Bank Japoński podobnie, jak i inne banki i wielkie magazyny są otwarte, jedynie giełdy zawiesiły swą działalność. Przedstawiciele dyplomatycznych państw obcych odwiedzili ministerstwo spraw zagranicznych, składając kondolencje spowodu śmierci premiera Okada, admirała Saito i generała Watanabe. Jak się zdaje, wojska rządowe nie otrzymały dotychczas rozkazu zaatakowania powstańców, gdyż polecono im unikać rozlewu krwi.

Co mówią buntownicy?

Na czele rebeliantów, którzy są przeważnie młodymi oficerami, stoi kapitan Nonaka. Oświadczyli oni, że akcja ich nie kieruje się przeciw cesarzowi, lecz postanowili usunąć z otoczenia monarchii czynniki, ich zdaniem, skorumpowane, na których ciąży oskarżenie o niszczenie polityki narodowej w porozumieniu ze starymi mężami stanu, wojskowcami i finansistami, a także i partjami politycznymi. Rewoltanci chcą „poprzedzić politykę narodową“ i w ten sposób spełnić swój obowiązek wobec tronu.

Należy zaznaczyć, że antagonizm pomiędzy grupą, której wykładnikiem są rewoltanci wojskowi a pomiędzy ogromną większość społeczeństwa uniarkowaną a reprezentowaną przez rząd i przeciwstawiającą się żądaniom ekstremistycznym armji istnieje od dawna. Partja wojskowa, której głową widoma jest gen. Araki, domaga się

maksymalnej rozbudowy potęgi militarnej Japonii.

rozprawienia się z Sowietami a ewentualnie i siłami morskimi U. S. A. oraz Wielkiej Brytanji. Walkę o te cele prowadzi partja wojskowa i jawne i drogą podziemną. Ostrej jej charakter ujawnił zwłaszcza przebieg obrad nad tegorocznym budżetem. Rozegrała się w toku tych obrad decydująca walka między ministrem skarbu Takahaszi, który oszczędnie chciał szafować zasobami finansowymi na cele wojenne a pomiędzy jego

kolegami resortowymi ministrami wojny i marynarki. (Powiększenie zbrojeń bez właściwej podstawy finansowej — mówił Takanashi — jest nonsensem). I tu jest punkt istotny konfliktu między ekstremistami wojakowymi a partją umiarkowaną. Sprawę

Admirał hrabia Saito.

zaostrzyło jeszcze zwycięstwo partji rządowej w wyborach oraz okazana przez rząd premiera Okady skłonność do ustępstw w stosunku do Rosji, czego objawem miała być podróż komisarza Litwinowa do Tokio. Prasa komentująca wypadki tokijskie pisze, iż w chwili obecnej „nikt nie zna siły ani rozmiarów tchu, ani też nie wiadomo, jak głębokie są motywy niezadowolenia, które doprowadziły do rewolty”. Prasa francuska ze swej strony stwierdza, że zamach stanu w Tokio może być uważany za próbę zastosowania na Dalekim Wschodzie metod rządzenia bardzo zbliżonych do systemu hitlerowsko-faszystowskiego.

Na ziemiach Rzeczypospolitej Autentyczny fakt.

„Głos Mazowiecki” (22. II. 36) zamieszcza artykuł, w którym omawia akcję żydów przeciwko projektowi zniesienia uboju rytualnego i pisze: „A w tym samym czasie w Wyszogrodzie w powiecie plockim zdarzył się taki fakt. Zarząd parafji katolickiej zwrócił się do Zarządu Miejskiego o bezpłatny prąd na oświetlenie krzyża na górze Zamkowej, ufundowanego przez ludność polską. Podanie to znalazło się na porządku obrad przy rozpatrywaniu preliminarza budżetowego miejskiego na rok bieżący. Wtedy katolicyzm wystąpił przeciw temu podaniu żydów. Wiceburmistrz Gmach oświadczył, że oświetlenie krzyża jest rzeczą parafji a nie miasta. Znamiennejsze jeszcze było wystąpienie żyda Kleina, który oświadczył, że „u nas napisane jest, że nie wolno subwydawać odznak cudzej religji”, że „gdybyśmy na ten cel wstawili do budżetu pewną sumę, to mogłoby to zadrasnąć uczucia religijne naszych pobożnych żydów”. Ostatecznie głosami Polaków uchwalono, by miasto oświetliło krzyż bezpłatnie. Tymczasem na następnym posiedzeniu, gdy Polacy znaleźli się w mniejszości (kilku nieobecnych) żydzi uchwalili tę uchwałę swoimi głosami popartymi głosem burm. Wałowskiego”. (KAP.)

Rocznica papieska w Limanowej.

W niedzielę, dnia 23 lutego 1936 r. w sali „Sokoła” w Limanowej odbyła się uroczysta Akademia dla uczczenia 14-tej rocznicy koronacji Piusa XI. — Po zagajeniu przemówieniem p. Kierownika Sądu grodzkiego Dr. St. Małety o roli i znaczeniu Piusa XI. zespół chóralny kierowany przez p. J. Kalisza odśpiewał kilka pieśni religijnych, następnie zespół muzyczny wykonał szereg utworów, poczem po deklamacji dalszą część akademii wypełnił dłuższy, filozoficznie ujęty wykład p. Sędziego grodzkiego Wł. Kowalskiego o istnieniu Boga. Akademię zakończyła 1-aktówka „Taniec Niewolnik” odegrana przez miejscową młodzież.

Defekt na kolejce linowej.

Z Zakopanego pisze nam K. D.: Onegdaj uruchomiono kolejkę linową na odcinku Kuźnice — Myślenickie Turnie. Jako pierwsi pasażerowie, pojechali zaproszeni goście. Pierwsza ta oficjalna jazda natrafiła na przeszkodę techniczną tuż przed pierwszą podporą. Mianowicie tzw. lina pociągowa, która ciągnie wagony i stanowi zamknięty obwód, zerwała się w jednym miejscu z urządzenia mechanicznego, co spowodowało zatrzymanie się wagonika. — Wezwano zaraz z Kuźnic wagonik ratunkowy, przy pomocy którego musiano przyholować pasażerów spowrotem do stacji kuźnickiej. Dopiero po usunięciu defektu, uruchomiono kolejkę. Tym razem jazda nie doznała przeszkód.

Więzienia znów zapełnione.

Przeprowadzona niedawno amnestja, jak się okazuje, nie spowodowała odciażenia

Miasta nie chcą uboju rytualnego.

Sprawa zniesienia uboju rytualnego przeciwko któremu przemawiają zasadniczo względy zarówno natury kulturalnej jak i gospodarczej, stała się jednym z najaktualniejszych zagadnień, zajmującym powszechnie opinię społeczeństwa polskiego. Z różnych miast Polski nadechodzą wiadomości o uchwalach rad miejskich, dotyczących zniesienia uboju rytualnego. Do miast, które nie chcą na swoim terenie prowadzić uboju rytualnego należą:

Poznań. Zarząd miejski, zarządzeniem z 19-go b. m. zabronił kategorycznie uboju rytualnego na terenie miasta Poznania.

Kalisz. Rada miejska tej miejscowości większością głosów uchwaliła w ostatnich dniach zniesienie uboju rytualnego.

Lublin. Na plenarnym posiedzeniu lubelskiej Izby Rolniczej uchwalono wniosek dyrektora Izby p. Pajdowskiego, domagający się likwidacji uboju rytualnego. Wniosek został uchwalony przez aklamację.

Śrem. Rada miasta Śrem, liczącego 10.000 mieszkańców powzięła na wniosek radnej Wojciechowskiej uchwałę w sprawie zniesienia uboju rytualnego. Wniosek przyjęto jednogłośnie.

Inowrocław. Na zebraniu rady miejskiej w Inowrocławiu w dniu 21-go b. m. po ożywionej

dyskusji, uchwalono jednogłośnie wniosek jednego z radnych, zabraniający stosowania uboju rytualnego.

Warszawa. W związku z akcją, mającą na celu skasowanie uboju rytualnego w Polsce dokonano obliczenia cyfr spożycia mięsa w Warszawie. Jak się okazuje, stolica najwięcej spożywa wieprzowiny, a mianowicie w r. 1935 na 18.000 ton wołowiny dostarczono 31.000 wieprzowiny. Okazuje się więc, jeśli przyjmie my, że ludność żydowska nie spożywa wieprzowiny, iż zapotrzebowanie na wieprzowinę jest wśród chrześcijan trzykrotnie większe od zapotrzebowania na wołowinę.

Żydzi skarżą decyzję radia. Żydowski komitet zorganizowany na cel obrony uboju rytualnego zwrócił się do dyrekcji Polskiego Radja o pozwolenie na odczyt przed mikrofonem senatora Schorra w sprawie uboju. Komitet powoływał się na to, że przez Radjo był zorganizowany odczyt przeciwko ubojowi. Dyrekcja Polskiego Radja nie udzieliła zezwolenia na odczyt sen. Schorra, wobec czego Komitet postanowił zaskarżyć decyzję w Ministerstwie Pocht i Telegrafów.

Sprawę uboju rytualnego w Krakowie poruszamy na stronie 5-tej.

Od soboty 22 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Obraz ze złotej serii najpiękniejszych i najweselejszych przebojów sezonu. Komedja 100% modern

MOJA MALEŃKA

przepiękny romans, tryskający wesołością i nieokreślaną radością życia. Karnawał najszaleńszych zabaw. Wspaniałe imprezy sportowe. — Szalone atrakcje i niespodzianki. — Szampańska bomba pikantnej i flirtu. W rolach: Rolf Wanka, Lizzi Holzschuh, Gusti Huber, Hans Moser. — Wszystko jest głównych: śpiew, taniec, zabawy, przyroda, słońce, sport, miłość, fantazja — cały żywioł świata.

Ukraińscy studenci w Ameryce ulegli niemal całkowicie amerykanizacji.

„Wychodzący we Lwowie „Nowy Czas” w korespondencji z Nowego Jorku p. t. „Z ukraińskiego życia w Ameryce” przynosi garść wiadomości, dotyczących niemal wyłącznie stosunków wśród tamtejszej ukraińskiej młodzieży uniwersyteckiej i nie ukrywa, iż stan sprawy nie jest dodatni.

Wprawdzie na nowojorskim uniwersytecie „Columbia” istnieje od niejakiego czasu **lektorat ukraiński**, a liczba studentów ukraińskich w N. Jorku (na dwu głównych uniwersytetach tamtejszych) dochodzi do 300 osób, ale **organizacja ich prawie nie istnieje**. Trudno nawet ustalić liczbę słuchaczy-ukraińców, gdyż większość ich „nie chce narażać się cudzoziemcom” i pochodzenie swoje ukrywa. Istnieje wprawdzie ukraińskie organizacje studenckie, a to w liczbie trzech o nazwach: Tow. ukraińsk. studentów uniw. w N. Jorku, Uniwersytecki Klub ukraiński „Kolumbia” i Ukr. gromada studencka, ale pierwsze liczy 13, „Kolumbia” 6 czy 7, a „Gromada” 15 członków. **Tylko ta ostatnia ma charakter ideowo-polityczny**, pierwsze dwie organizacje są klubami na wzór amerykańskich, wyłącznie o celach zabawowych, a systemie bardzo ekskluzywnym. Większość studentów ukraińskich nie poczuwa się do jedności narodowej i nie przyznaje się do niej, o Ukrainie nie wie, starego kraju nie zna i o nim nie myśli.

Równie niekorzystnie przedstawia się w Ameryce aktualna sprawa **ukraińskiej radiofonji**. Autor pisze: „Jak to szumnie brzmi: ukraińska radiofonja. W rzeczywistości mimo olbrzymich, iście amerykańskich możliwości, sprawa nie stoi dobrze. Są w N. Jorku trzy ukraińskie radjoprogramy. To prawda. Ale jak wyglądają? W Ameryce radiofonja jest wyłącznie w rekach prywatnych. Tutaj radio to business i to dobry. Poprostu sprzedaje się czas i to bardzo drogo. Jest kilka małych radjostacji, które

spekulują wśród obcokrajowców: Włochów, Niemców, Polaków i także Ukraińców. Są to słabe stacje o zasięgu 25—30 mil. Otóż trzech ukraińskich businessmanów kupiło sobie po pół, czy po godzinie czasu i mają „ukraińskie radjoprogramy”. „Rozumieć to należy tak, że — pisze ukraiński korespondent — ci nasi businessmani chcą na tych programach robić interes i sprzedają kupioną czas, sprzedają krótkie minuty, np. 5 minut, albo więcej lub mniej. Wskutek tego te „ukraińskie” radjoprogramy nie są niczem innym jak reklamami, ściśle mówiąc są ogłoszeniami, przeplataniem muzyką. I tutaj zaczyna się właśnie największa bieda. Bo jaka to muzyka? Zamiast wykorzystać przynajmniej pod tym względem możliwości istotnie dane i taki reklamowy koncert uczynić ukraińskim, robi się wszystko inne, tylko nie to.

Istotnie ukraińską częścią programu radjowego w Ameryce są tylko od czasu do czasu, zwyczajnie w okresie głównych świąt, urządzone **produkcje chórów cerkiewnych**. Ale dają je zwyczajnie tylko małe stacje, bardzo rzadko nowojorska, chociaż pierwszy ukraiński radjoprogram w Ameryce wykonany został przed 10 laty właśnie w Nowym Jorku, a to dzięki ofiarności ukraińskiego księgarza w tem mieście, niejakiego Mirona Surmacza.

Korespondent kończy wiadomością, że w niedługim czasie ukaże się w Nowym Jorku „**almanach ukraiński**”, który zawierać będzie wszelkie statystyczne dane, dotyczące się amerykańskiej Ukrainy. Książka ta będzie oczywiście, o tyle wartościowa, o ile bez upiększeń poda prawdziwy obraz stanu rzeczy, co m. in. jest zaletą także omówionej tutaj korespondencji, podpisanej jednak w sposób charakterystyczny, a z amerykańską: „Dżon”.

(J. B.)

PROCES PRZECIW SZAJCE PRZEMYTNIKÓW.

W Katowicach odbędzie się wkrótce proces przeciwko znanemu na Śląsku z licznych procesów, zawodowemu przemytnikowi **F. Maniurze**, noszącemu nazwę „**króla sacharyny**”. Razem z Maniurą na ławie oskarżonych zasiądzie 11-tu jego towarzyszy, wśród których znajduje się rewident celny, st. dozorca celny z urzędu celnego w Łagiewnikach oraz st. przodownik policji, Szajka przemyciała z Niemiec do Polski przez punkt graniczny w Łagiewnikach wyroby metalowe, jedwab, kamienie do zapalniczek i części radjowe.

20.000 ZŁ. ZA USZKODZENIE CIAŁA PRZY LECZENIU.

Sąd Najwyższy rozpatrzy w tych dniach sprawę dr. Flokstrumpha, znanego radiologa, przeciwko któremu nauczycielka p. Brzozowska występuje o odszkodowanie za uszkodzenie ciała w czasie zabiegu przy pomocy radu. Proces w dwu instancjach zakończył się wyrokami, zasądzającymi od lekarza odszkodowanie w sumie 20.000 zł. na rzecz pacjentki.

—000—

WYKŁADY DLA INTELIGENCJI KATOL. W PŁOCKU. Dorocznym zwyczajem Diec. Instytut Akcji Kat. organizuje w okresie Wielkiego Postu wykłady dla inteligencji m. Plocka. W tym roku wygłoszone zostaną w środy, począwszy od 4 marca, następujące wykłady: „**Katolicyzm a literatura współczesna**” — ks. prof. M. Żywoczyński. „**Wpływ książki i prasy na życie współczesne**” — red. A. J. Onyszkiewicz. „**Naród i religja**” — mec. L. Rudowski. „**Wychowanie w kulturze współczesnej**” część I — młodzieży, część II — dorosłych — dr. M. Wachowski, prof. Katolickiego Wyz. Studium Społecznego w Poznaniu. Podobne wykłady przeprowadzą Dekanalne Zarządy Akcji Katolickiej w miastach dekanalnych diecezji. (KAP.)

—00—

Krótkie wiadomości.

Policja kielecka zlikwidowała zorganizowaną szajkę złodziei kieszonkowych, która od dłuższego czasu grasowała na jarmarkach i targach. Ofiarą szajki padali przeważnie wieśniacy.

W czasie uczty weselnej w Przenoszy koło Limanowej, u Michała Miśkiewicza doszło do bójki, wywołanej przez A. Zająca. Uczestnicy rzucając się na napastnika i pobili go tak ciężko, że wkrótce wyzionął ducha.

Na szosie Warszawa — Jabłonna pod pociąg kolejki waskotorowej wpadło dwóch rowerzystów. Jeden z nich wpadł do rowu, drugi zaś dostał się pod kółka wagonu, które odcięły mu głowę.

W Samborze straż graniczna wykryła wielki skład przemycanej z Niemiec sacharyny. — Mieścił się on w mieszkaniu Naglerów. Znalezione 5 kilogramów i 500 torebek sacharyny, przeznaczonych do sprzedaży.

Z całego świata.

Kto w Moskwie poddaje się operacji mózgu?

Gazeta „Nya Daglight Allehanda” donosi, że znany profesor Olivecrona, specjalista chirurgji mózgu został zaproszony przez posłankę ZSRR Kołontaj, aby udać się natychmiast do Moskwy dla dokonania ważnego zabiegu chirurgicznego. Prof. Olivecrona w towarzystwie pielęgniarki udał się we wtorek wieczorem pociągami, który z polecenia władz był przez kilka minut zatrzymany. W Malmoe czekał na profesora samolot startujący do Królewca, skąd innym samolotem prof. Olivecrona udał się do Moskwy. Kto jest pacjentem, do którego wezwano chirurga, dotąd nie wiadomo.

Lewiny pochłaniają ofiary.

W dolinie Valtournache w Alpach, spadająca z góry Charvaz lawina spowodowała katastrofę, w której zginęła młoda alpinistka **Pieri Scavarda** oraz słynny przewodnik **Maurizio Bich**. Bich był jednym z najdzielniejszych alpinistów i przewodników po masywach Mont-Blanc i Zermattu.

W stanie Idaho, w Stanach Zjednoczonych, w pobliżu Wallace, na pociąg osobowy spadła lawina śnieżna. Jeden wagon został oderwany przez masę śniegu i stoczony w przepaść. 3 pasażerów zginęło na miejscu, a wielu zostało ciężko rannych.

Tramwaj z 30 pasażerami wpadł na dom

Wskutek popsucia się hamulców tramwaju, wiozącego kilkadziesiąt osób w Konstantynopolu, powracających z teatru, nie mógł zatrzymać się na spadzistej ulicy, wypadł na zakręcie z szyn i z wielką siłą uderzył o ścianę domu. Pod szczytkami wagonu i gruzami muru znalazło się 30 pasażerów, z których 3 zginęło na miejscu, a reszta odniosła ciężkie i lżejsze rany. Spośród 15 ciężko rannych, stan 4 jest beznadziejny. Mieszkańcy domu, o który uderzył tramwaj, wybiegli przerażeni na ulicę.

—000—

KTO NIE WEŹMIE UDZIAŁU W WYSTAWIE PRASY W WATYKANIE?

„Osservatore Romano” podkreśla znamienny dla dzisiejszych stosunków fakt, że obok Rosji Sowieckiej, jedynie Niemcy nie będą reprezentowane na Światowej Wystawie prasy Katolickiej w Watykanie. Stało się to wskutek zduszenia katolickiej prasy niemieckiej przez reżym hitlerowski. Sąsiedztwo Bolszewji i Niemiec hitlerowskich jest w każdym razie wysoce począjące.

Ruch wydawniczy.

LEONARD TURKOWSKI: „Zegnajcie druhowie-rekruci!” Biblioteka Wieczornicza nr. 46. Cena 1.80 zł. Poznań 1936. „Ostoja”.

Nowy tomik B. W. jest jednym z najlepszych w tej serii wydawnictw „Ostoja”. Zawiera on doskonały wykład o wojsku polskim, bardzo miłą i praktyczną pogadankę o życiu wojskowemu, kilka pierwszorzędnych deklamacji, interesujące obrazki sceniczne, oraz kilka kapitalnych urozmaiceń humorystycznych, np. „Icek na manewrach”, „Kuchnia francuska”, kuplety itp. Ważną częścią składową programu stanowią przemówienia pożegnalne, których jest kilka. Są one zwięzłe, lecz pełne treści.

JÓZEF NAŁĘCZ: „Prawda zwycięża!” Teatr dla Młodzieży Męskiej nr. 46. Sztuka w 3 aktach. Cena 0.80 zł. Poznań 1936. „Ostoja”.

KSM. znają już dobrze p. Nałęcza, jako autora sztuczki: „Komunista spadkobierca”. Śmiało się do tej z tej humoreski, wynosząc z niej jednak głęboką naukę społeczną. Tym razem autor przenosi nas w środowisko bohaterów meksykańskich, przesławianych za wiarę. Sztuka jest zwięzła i mocna. Łatwa do odegrania. Scen pełnych napięcia kilka, zakończenie dramatyczne.

„PRĄD” — miesięcznik — Lublin, Uniwersytet. Lutowy numer zawiera treść następującą: L. Biakowski, Prawdziwe i fałszywe tradycje; Ks. dr. Z. Goliński, 25 encyklik Piusa XI. Antyklerykalizm w Polsce, W sprawie żydowskiej, Subsydia Moskwy; E. A. Kowalczyk, Izby pracy; następnie oceny książek i wzmianki, oraz sprawozdania z działalności Zw. Pol. Inteligencji Kat. w latach 1934 i 1935 i z porozumiewawczej konferencji organizacji inteligencji katolickiej.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak:

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do konnej jazdy poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorzędny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WASIK dawniej **W. KAPERA**

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klienteli.

TEATR.

OGÓLNY STRAJK TEATRÓW PARYSKICH.

Ogólne zebranie dyrektorów wszystkich prywatnych teatrów paryskich postanowiło ogłosić ogólny strajk powszechny na 21-go marca b. r. jako wyraz protestu przeciw polityce podatkowej rządu.

— 000 —

Dziś i codziennie w kinie SWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 18.

Telef. 182-01.

Wspaniałe arcydzieło filmowe słynnej wytwórni Jermoliewa reżyserii dwu czołowych reżyserów rosyjskich, A. Wołkowa i Stryszewskiego p. t.

NOC KARNAWAŁOWA

Niezrównana przygoda wesołego bonwianta w noc karnawałową.

Komizm. — Głęboki sentyment. — Świetne pomysły.

W rol. gł. para znakomitych artystów rosyjskich **Iwan Mozzuchin Tania Fedor.** **Kolosalna Fascynująca treść! — Kapitalna gra!** **Kolosalna wystawa!**

Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9. W niedzielę od 3-ciej popołudniu.

Jak pracuje duchowieństwo francuskie wśród komunistów?

Czem dla Krakowa i Polski był Brat Albert, tem dla Paryża i jego przedmieść był Ks. Violet, jeden z najpopularniejszych kapłanów paryskich. Zbieranie i karmienie opuszczonej dziatwy, przytulki dla starców a wreszcie (ostatniemi dopiero czasami) akcja regulowania małżeństw zawartych tylko przed władzami cywilnymi — oto działalność Ks. Violet. Wszystkie to koncentruje się w tzw. „Banlieu Rouge” czyli na przedmieściach komunistycznych. Ciekawy a nader wzruszający epizod opowiedział Ks. Violet niedawno korespondentowi KAP-owej w Paryżu: — „Przed kilku laty — mówił zaszukany kapłan — przyszedłem tutaj, do przedmieścia Clignancourt, z polecenia kardynała Verdier. Ludność nie tyle tutaj przewrotna, ile zbalamucona, dosłownie wytrzeszczała oczy na mnie, jak na niesamowity okaz zwierzęcia z ciepłych krajów. Trzech chłopaków poniżej lat 10 zdaleka z poza rogu jakiejś rudery przyglądało mi się bacznie. Ujrzawszy, że się do nich zbliżam, 2-ch rzuciło się do ucieczki, jeden zaś pozostał, mając odwagę stawić czoło „nieprzyjacielowi”. Ten, śpiesznie chwyciwszy kamień z odległości kilkunastu zaledwie kroków cisnął we mnie. Dziwnie jakoś kamień ten, który był ciężki, upadł na nogę chłopca i skałeczyl go silnie. Kiedy ujrzałem, że upadł i że jest pokrwawiony, podszedłem do niego, chcąc go pogłaskać i opatrzyć. Lecz dziki chłopak nie zmienił swego wrogości do mnie stosunku. — Miał rok i oto na tem miejscu stoi dziś kościół. A kto by mógł zająrzeć do jego fundamentów, zobaczyłby w nich kamień, który skałeczyl wów czas chłopca. Chłopiec ten, dodać muszę, służył mi zresztą do pierwszej Mszy św. w nowym kościółku i jest jednym z najbar-dziej mi oddanych przyjacielei”. (KAP).

Piękna postać polskiego kapłana we Francji.

Nieznanym ogółowi polskiemu, dzisiaj już 78-letni kapłan, ksiądz Leon Rudyński, jest prawdziwym apostołem młodzieży robotniczej na przedmieściach Paryża. Warto po-

święcić kilka słów temu ofiarnemu i znacnemu człowiekowi. Syn zamożnych rodziców, sam bardzo wykształcony, od młodości przebywając w Paryżu, z bólem serca patrzył ks. Rudyński na niszczące się młode życia terminatorów metalurgicznych. Jako wikariusz jednego z kościołów paryskich w dzielnicy Saint Denis de la Chapelle, wypróbował wszystkie wszelkie możliwe środki, by ratować zagrożoną młodzież robotniczą, chwycił się wreszcie najradkalniejszego sposobu: własnym sumptem wybudował pro-wizoryczne baraki, gdzie zgrupował kilkunastu chętnych młodzieńców i z nimi rozpoczął naukę ślusarską najpierw, a potem innych rzemiosł. W r. 1905 zakupił Ks. Rudyński ruiny starego zamku poza Paryżem w miejscowości Saunois, gdzie pobudował nowe warsztaty ślusarskie, kowalskie, elektryczne, nowoczesne garaże itd. a przytem mieszkania dla uczniów i pracowników. Sam też pomiędzy swą młodzieżą robotniczą zamieszkał. Codziennie z jego fabryki „Hermitage” wyruszają obladowane gotowymi artykułami autokary, rozwożąc zamówione poprzednio towary po całej środkowej Francji.

Dzisiaj już ks. Rudyński nie pracuje fizycznie. Jego sędziwy wiek nie pozwala mu na to. Doczekał się zresztą już pomocników, którzy pod jego kierownictwem stawiali pierwsze kroki w poszczególnych rzemiosłach. Ma także ks. Rudyński pomocnika dla opieki duchownej w osobie byłego profesora seminarjum biskupiego w Wersalu. (KAP).

RADJO.

CARUSO W RADJOWEJ AUDYCJI PŁYTOWEJ. Najbardziej znany, największy bodaj ze śpiewaków, jacy kiedykolwiek istnieli, Enrico Caruso został uwieczniony na płytach gramofonowych, które dziś tak jak i dawniej uprawiają słuchaczy w zachwyty. Fenomenalnego tego śpiewaka będą mogli usłyszeć

wszystcy przez radio dnia 28 lutego o godzinie 18-tej w arjach i pieśniach włoskich.

GDZIE SŁOŃCE NIE SIĘGA? Dla starszych dzieci szkolnych nadane będzie dnia 28 lutego o godzinie 12.15 pouczająca, interesująca audycja p. t.: „Gdzie słońce nie sięga” w opracowaniu St. Wierusz-Kowalskiego. Będzie to rodzaj żywego, urozmaiconego piosenkami reportażu, który zaznajomi dzieci całej Polski z niesłychanie ciekawym światem podziemnym, kopalniami węgla w Zagłębiu i na Górnym Śląsku. Audycja ta zilustruje pracę górników w ciemnych kopalniach, do których słońce nie dosięga.

— 000 —

Programy stacji radiowych:

SOBOTA, DNIA 29-go LUTEGO 1936 ROKU.

Program ogólny. Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 8 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie; 12.08 Dziennik południowy; 12.15 Aktualna pogadanka gosp.; 12.25 Koncert z Wilna; 12.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 15 Podziękowanie — fragment z powieści J. Kurka; 15.15 Nasz handel morski; 15.30 Orkiestra salonowa; g. 16: Lekcja francuskiego; 16.15 Teatr Wyobraźni; 16.45 Cuda Polska śpiewa; 17 Odczyt; 17.15 Nowości z płyt; 17.45 Muzyka baletowa orkiestry P. R.; 19.40 Wiadomości sportowe; 19.50 Pogadanka aktualna; 20 Wesoła audycja muzyczna ze Lwowa; 20.45 Dz. wieczorny; 20.55 Obrazki z Polski współczesnej; 21 Audycja poświęcona Polakom zamieszkałym na Litwie; 21.30 Wesołe słuchowisko z Łodzi; 22 Koncert symfoniczny orkiestry P. R.; 23 Wiadomości meteorologiczne.

Kraków. (293.5 m). Godz. 6.50 i 7.30 Płyty; g. 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Pare informacyj; 12.15 Płyty; 13.30 Hiszpańskie nastroje (płyty); 14.30 Płyty; 15.20 Przegląd giełdowy; 17.15: Najnowsze nagrania płytowe; 18.40 Z życia literacko-kulturalnego; 18.50 Chwilka społeczna; g. 18.55 Płyty; 19 Recytacja; 19.10 Program na dzień następny; 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe lokalne; 23.05 Płyty.

Warszawa. (1339.3 m). Godz. 6.50 i 7.30 Płyty; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Pare informacyj; 14.30 Piosenki (płyty); 15.20 Przegląd giełdowy; 18.40 Przegląd wydawnictw; 18.50 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.55 Program na dzień następny; 19.05 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe lokalne; 23.05 Wiązanki (płyty).

Lwów. (377.4 m). Godz. 14.30 Płyty; 18.40 Biologiczne podstawy rodziny; 18.50 Utwory skrzypcowe; 19.15 Pogadanka społeczna; 19.35 Wiadomości sportowe; 23.05 Płyty.

Katowice. (895.8 m). Godz. 12.15 Pogadanka; 13.30 Lekcja polskiego; 15.20 Wiadomości bieżące; 15.22 Życie artystyczne i kulturalne Śląska; 18.40 Skrzynka dla dzieci; 19.20 Przegląd prasy; 19.35: Wiadomości sportowe lokalne; 23.05 Płyty.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za

marzec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów za-legających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

KS. JÓZEF ARCHUTOWSKI.

Uwagi o nowych wydaniach Pisma św.

Mogłem wreszcie stwierdzić, że niektóre nowe teksty, wprowadzone do tekstu psalmów, są przełożone niezupełnie ściśle, a nawet błędnie. Np. ps. 11, 9 „według wysokości twej uczyniłeś możne syny człowiecze” M. uważa za niezrozumiałe i na podstawie hebrajskiego i greckiego wprowadza do tekstu Wujka nowy przekład: „wysoko się nosi gburowatość ludzi”. Czy przekład ten jest dobry? Tekst hebrajski tego stychu jest niepewny (skażony?) i nastrocza dla tłumaczy wielkie trudności. Przejrzałem komentarze nowszych tłumaczy i stwierdziłem, że każdy inaczej go przekłada i wyklada, a niektórzy wprowadzają do tekstu hebr. zmiany. Z polskich autorów Ks. Styś w Biblii krakowskiej (ob. niżej) w komentarzu tak go przekłada: „kiedy się wynoszą najpodlejsi z synów ludzkich”. Cyllkow: „gdy się wznosią zepsucie wśród synów ludzkich”. Gdy tedy hebrajski tekst nie jest pewny i bywa różnie przekładany, czy można przekład jego — także niepewny — wprowadzać do tekstu Wujkowego? — W ps. 21, 30 zam. W. „jedli i kłaniali się wszyscy tłuści ziemszy” M. daje nowy przekład: „jemu tylko kłaniać się będą wszyscy śpiący w ziemi” twierdząc, że Wulgata względnie greccy tłumacze źle czytali tekst hebrajski. Ale wyraz hebrajski *diszne* oznacza właśnie — tłuści, moiżni, i tłumacze dobrze przetłumaczyli; o śpiących w tekście niema wcale mowy, chyba właśnie poprawimy ten wyraz na *jeszene*. — W ps. 40, 4 zam. W. „wszystką pościel jego odmienił w chorobie jego”, M. na podstawie hebr.: „łóże jego przemienisz w słodkość”, zamieniając przytem *bhalaw* na *bhillui*. Właściwie jednak sens stychu jest następujący: „jak długo leży, da mu moc (czyt. t. ma-

koh) w chorobie”. W ps. 48, 14 zam. W. „ta droga ich pogorszenie im, a potem w ustach swych będą mieć upodobanie” (jest to dosłowny przekład z Wulgaty), M. daje nowy tekst z hebrajskiego: „ten sposób życia jest ich ufnością, a postępowanie ich upodobaniem ich ust”. Ale tekst hebrajski inni autorowie tłumaczą inaczej. Styś — „taka jest droga tych, co w sobie dufają, koniec tych, co w częstej swej mają upodobanie”; Perennes — „taki jest los ludzi ambitnych i tych, którzy idą za nimi, mając upodobanie w ich mowach”; Cyllkow — „taka ich droga, w tem niedorzeczność ich, a postępujący w ich ślady mówom ich potakują”. Inni jeszcze inaczej, wprowadzając przytem zmiany w tekście hebrajskim. Jeśli tedy tekst hebrajski jest niepewny i niejasny, czy można było przekład jego wprowadzać do tekstu polskiego?

Wujek przy przekładaniu miał pod ręką tekst hebrajski i często lekcje jego uwzględniał w komentarzu, zaznaczając różnicę w znaczeniu między tekstem hebrajskim a Wulgatą. Nigdy lekcji hebrajskiej lub greckiej nie wprowadzał do tekstu polskiego, bo chciał dać przekład z łacińskiej Wulgaty. POCO teraz wprowadzać i zmieniać tekst Wujka, który jest oparty na Wulgacie? Takie poprawianie tekstu Wujka nie jest jego odnawianiem, ale psuciem i każeniem. Czy ośmielibyśmy się wprowadzać zmiany na podstawie tekstu hebrajskiego do łacińskiej Wulgaty. Wiedzianno dotychczas, że przekład Wujka podaje tekst Wulgaty, dziś o poprawionym tekście tego nie można powiedzieć. Nie można właściwie powiedzieć, jaki to jest tekst. Najwłaściwszą nazwą dla niego będzie nazwa tekstu „dzikiego”, bo jest mieszaniną różnych tekstów.

O Nowym Testamencie niewiele już powiem. Dotychczas został wydany tom pierwszy. Opracował go Ks. prof. W. Prokulski z Lublina. dodając dość obszerne i dobre wstępy i komentarze. Co się tyczy tekstu, Ks. Prokulski oparł się i uwzględnił całkowicie tekst, odnowiony dawniej przez Ks. Biskupa Szlagowskiego. Zaledwie gdzieniegdzie wprowadził no-

we zmiany, przeważnie pod względem porządku, lub formy wyrazów, w kilku miejscach poprawił błędnie dotychczas przedrukowywane lekcje, np. Mat. 3, 13 „do Galilei” zam. „do Galilei”, lub uzupełnił opuszczone wyrazy, np. Łk. 19, 37 wyraz „zstępujących”.

Tekst Wujka pozostał. Przez odnowienie zyskał on wielce na jasności, a nie stracił ze swego majestatu. Takie winno być odnowienie całego Pisma św., t. j. umiarkowane i rozumne.

Różny sposób opracowania przez kilka osób, niezależnie od siebie pracujących, sprawił, że tekst Pisma świętego w przekładzie Wujka jest dziś różnorodny, i to nie tylko pod względem językowym i stylowym, ale też samego tekstu. Jeden sądził, że można i należy odnawiać tekst tylko pod względem językowym, t. j. zamieniać niezrozumiałe dzisiaj wyrazy i przestarzałe formy na nowsze, inni mniemali, że wolno im ponadto wprowadzać zmiany, które uczyniłyby tekst Wujkowy bardziej zrozumiałym, i dlatego zamieniali wyrazy nawet zupełnie zrozumiałe na nowe, przeważnie synonimiczne, zmieniali porządek wyrazów a nawet zdań, inni wreszcie zadanie swoje pojmywali szeroko i w zmianach tekstu szli zbyt daleko, albowiem przekład Wujka bardzo często zupełnie zmieniali, zastępując go nowym przekładem i wprowadzając doń lekcje, oparte na tekście hebrajskim lub greckim.

Otóż tę różnorodność dzisiejszego tekstu Wujka w poznańskim wydaniu Pisma św. należy uważać za ujemną jego cechę, i to bardzo poważną, za wielką nawet, dodam, przewiną naukową poprawiających.

Wprawdzie tekst Wujka został zasadniczo zachowany, ale tyle w nim (w niektórych księgach) dokonano przeróbek i zmian istotnych, że w bardzo wielkiej mierze zatracił on charakter tekstu Wujka. Nie jest on już wiernym przekładem Wulgaty, stał się mieszaniną różnych tekstów a więc zasługuje na nazwę tekstu „dzikiego”.

Co słychać w Krakowie.

LUTY.

28. Piątek: Romana opata kamed., Teofila męcz. Wschód słońca: 6.27, zachód 17.16. Długość dnia: 10 godzin i 48 minut.

29. Sobota. Hilarego pap. wyan., Makarego i Rufina męcz. Wschód słońca: 6.28, zachód 17.18. Długość dnia: 10 godzin i 51 minut.

PIĘKNA POGODA panowała w Krakowie w czwartek. W godzinach południowych świeciło słońce, a wystawione na jego działanie termometry wskazywały temperaturę 16 stopni C. Rankiem panował przy mrozek.

WIŚLA OPADA. Naskutek roz pogodzenia się w gorach, wody na rzekach małopolskich opadają. Opadł również w dniu wczorajszym poziom wody na Wiśle, o kilkadziesiąt centymetrów, w porównaniu z dniem przedwczorajszym. Niebezpieczeństwo powodzi narazie minęło.

PRZED PRZYJĘCIEM REZYGNACJI RADNEGO ROSTWOROWSKIEGO. Jak się dowiadujemy sprawa rezygnacji p. K. H. Rostworowskiego z mandatu radnego miejskiego będzie tematem obrad jednego z najbliższych posiedzeń zarządu miasta. Jeśli zarząd m. przyjmie rezygnację p. Rostworowskiego do wiadomości, wówczas opróżniony przez niego mandat przypadnie p. Ogrodzińskiemu, który w czwartkowym posiedzeniu Rady m. nie uczestniczył spowodu niezamieszkania do tej pory sprawy rezygnacji p. Rostworowskiego.

POWIEKSZENIE KOMITETU BUDOWY TRAMWAJU KRAKÓW — WIELICZKA. — Odniedaj odbyło się pierwsze posiedzenie komitetu trzech, wybrane przez zebranie przedstawicieli władz i świata gospodarczego, celem opracowania projektu budowy tramwaju z Krakowa do Wieliczki. Komitet, w skład którego wybrani zostali prezes dyr. kol. inż. Wółkanowski, dyr. Izby przem.-handlowej inż. Brzozowski, i dyr. Darowski zaprosił do współpracy prez. dr. Kaplickiego, wiceprez. Izby przem.-handlowej inż. Skarzeńskiego, starostę dr. Wnęka i pos. Dąbrowskiego. Poza tem komitet ustalił na swym pierwszym posiedzeniu program prac.

PRZED APELACYJNĄ ROZPRAWĄ O SPOWODOWANIE KATASTROFY POD KRZESZOWICAMI. Odraczana kilkakrotnie rozprawa o spowodowanie wielkiej katastrofy kolejowej pod Krzeszowicami, w której straciło życie 11 osób, odbędzie się 3 i 4 marca br. 3-go marca Sąd dokona wizji lokalnej, na miejscu katastrofy. 4-go marca odbędzie się rozprawa. Powołano na nią jednego świadka, b. telegrafistę Czyłoka, znanego z procesu w Sądzie Okr. oraz dwóch znawców.

PAMIĄTKOWE PUHARY ŁUPEM ZŁODZIEJI. W środę między godz. 10 a 11-tą nieznanymi sprawcy dostali się przy pomocy wytrycha, do mieszkanka Findera Romana, przy ul. Krupniczej 11 a — i skradli na jego szkodę 2 puchary srebrne, a to jeden z napisem włoskim „za wyścig automobilowy w Zakopanem panu Romanowi FINDEROWI 1933“ i drugi z napisem polskim: „panu Romanowi FINDEROWI za wyścig automobilowy Komisja Sportowa i Zdrojowa w Zakopanem 1933“ oraz 11 łyżeczek srebrnych. — Ogólna szkoda wynosi około 450 zł.

NAPIL SIĘ KWASU SOLNEGO. W nocy z środy na czwartek wezwano Pog. Rat. do Kumorka Józefa, dozorca domu przy ul. Jagiellońskiej 5, który w celu samobójczym wypił pewną ilość kwasu solnego. Po przepłukaniu żołądka, pozostawiono go opiece domowej.

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE.

ADORACJA NAJSW. SAKRAMENTU dla Księża krakowskich odbędzie się w piątek, dnia 28 b. m. w kaplicy Seminarjum Duchownego przy ul. Podzameczu, o godz. 6 wieczorem.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

Z TOW. HISTORYCZ. Posiedzenie naukowe sekcji dydaktycznej, odbędzie się w sobotę 29 b. m. o godz. 6-tej pop. w domu im. Hussarzewskich (ul. Straszewskiego 27). Na porządku dziennym odczyt prof. R. Grodeckiego, doc. H. Barycza i doc. J. Feldmana p. t. Ocena naukowa „Podręcznika do nauki historii“ W. Moszczeńskiej i H. Mrozowskiej. Goście mile widziani.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Piątek: „Rozkoszna dziewczyna“.
Sobota: „Chimery“.
Niedziela popoł.: „Szesnastolatka“; — wieczorem: „Rozkoszna dziewczyna“.

REPERTUAR TEATRÓW

SWIT: „Noc karnawałowa“.
WANDA: „Ostatnie dni Pompei“.
APOLLO: „Moja maledyk“.
SZTUKA: „Na zgliszczach szczęścia“.
UCIECHA: „Koenigsmark“.
STELLA: „Manewry miłosne“ (Halama, Maniewiczówna).
PROMIEN: „W pogoni za szczęściem“.

KINOTEATR DŹWIĘKOWY

Wyświetla dziś nowoczesny film osnuty na tle wstrząsających wydarzeń, ostatnich dni miasta opętanego barbarzyństwem i grzechem. — Największe widowisko od 2000 lat

OSTATNIE DNI POMPEI

Gigantyczne a zarazem monumentalne arcydzieło, które wstrząsnęło podwalinami świata krwawe dzieje cesarów. — W rolach głównych:

Preston Foster, John Wood, Dorothy Wilson.

Real. ERNEST B. SCHOEDSACK. — Uzdrawienie chorych przez Zbawiciela Golgota i Chrystus niosący krzyż. — Imponujące sceny walk na arenie. Fantastyczne sceny wybuchu Wezuwiusza. — Walące się gruzami wielkiego miasta. — Panika tysięcznych tłumów. — Tysiące mężczyzn — kobiet i bestyj... — Początek seansów w dniu powszednim o godzinie 5-ej, 7-ej i 9-10. W niedzielę i święta o godzinie 3-ej popoł. — Program nr. 20.

W sobotę 29 lutego br. o 3 pop. W niedzielę d. 1 marca br. o 10 i 12 przedp.

Poranki „EWA“ w gł. roli: Magda Schneider, Hans Moser Hainz, Rühman. Ceny miejsc od 50 groszów

W
A
N
D
A

Sw. Gertrudy 5

Izby rolnicza i rzemieślnicza za zniesieniem uboju rytualnego.

W czwartek, w godzinach południowych w gabinecie wiceprez. dr. Klimeckiego, odbyła się konferencja w sprawie uboju rytualnego. Wzięli w niej udział przedstawiciele rzeźni m., Izby Rolniczej, oraz Izby Rzemieślniczej. Konferencję przewodniczył wiceprez. dr. Klimecki. Po ożywionej dyskusji reprezentanci Izby Rolniczej i Rzemieślniczej opowiedzieli się za wydaniem zakazu uboju rytualnego. Opinia ta, wypowiedziana przez instytucje najbardziej w tej dziedzinie kompetentne, znajduje przypuszczalnie odzwierciedlenie na czwartkowym posiedzeniu Rady miejskiej.

Pozatem na konferencji tej precyzowano plan reorganizacji handlu mięsem, celem uzdrowienia wytworzonych w tej dziedzinie stosunków i uniezależnienia konsumentów i

producentów mięsa od zbyt wysokiego pośrednictwa (!).

W związku z wynikiem tej konferencji pokreślić należy, że statystyka za rok 1935 wykazuje, iż w rzeźni krakowskiej ubito 22.060 sztuk bydła. Z tego 12.444 sztuk podlegało ubojowi rytualnemu. Za sztuki ubite rytualnie ściągnięto po 8 zł. 10 gr. dodatkowej opłaty, od sztuki. — Cielat ubito w r. 1935 34.923 sztuk, z tego rytualnie 22.610. Dopłata za ubój rytualny wynosiła od sztuki 2 zł. 15 gr. Czyli razem dodatkowe opłaty za ubój rytualny wyniosły w r. 1935, w Krakowie, około 150 tys. zł. Około połowę tych opłat wpłaciła ludność chrześcijańska, przyjmując, że ludność żydowska choć mniej liczna, ale bogatsza, spożyła przy najmniej połowę mięsa, pochodzącego z uboju rytualnego.

CAPITOL: „Wesoła wdówka“.
ADRIA: „Zapomniany człowiek“, z Wallacem Berry.

BAGATELA: „Sequoia“. Na scenie rewja p. t. „Kraków—Hollywood“.

DOM ŻOŁNIERZA: Od poniedziałku 24 do piątku 28 bm.: „Zdobycie cię muszę“ (J. Kiepusa).

—OOO—

„SZESNASTOLATKA“ PO CENACH NAIŻSZYCH dana będzie w niedzielę 1 marca na przedstawieniu popołudniowym.

TEIKO KIWA, słynna tragiczka japońska, sensacja artystyczna ostatnich kilku lat we wszystkich częściach świata, wystąpi w Krakowie w przejeździe tylko jeden raz, o to w poniedziałek 3 marca w operze krakowskiej, która dokłada wszelkich starań, by zaprezentować Krakowowi najslawniejszych śpiewaków. W operze Puccini'ego „Madame Butterfly“, w opracowaniu muzycznym B. Wallek-Walewskiego, a reżyserskim St. Romanowskiego, obok znakomitego gościa wystąpią pp.: Halina Leska, Tadeusz Szymonowicz i Eugeniusz Narożny.

W PRZEDSTAWIENIU JUBILEUSZOWEM LUDW. LAWIŃSKIEGO w sobotę dn. 29. b. m. o godz. 8.30 w teatrze „Bagatela“ — oprócz stałego zespołu teatru „Bagatela“ z Jubilatami na czele — przyjęli łaskawy współudział Artyści teatru im. Słowackiego, a mianowicie: Matusiakówna Alicja, Wernicz Janina, dyr. Karbowski Józ., Macherski Włodz., Węgrzyn Miecz., oraz dr. Nowakowski Zygmunt.

JULJA PELCLING - SCHOENWETEROWA, świetna skrzypaczka, o wybitnym talencie i muzykalności, wystąpi z jedynym koncertem w niedzielę, 1 marca br. w Saskiej Salii.

—OOO—

Przed zawieszeniem wykładów na Akademii Górniczej?

Wśród studentów Akademii Górniczej prowadzona jest propaganda za nieplaceniem czesnego, a to spowodu nieobniżenia jego wysokości, czego domaga się młodzież. Ponieważ pewna część studentów wstrzymała się od uiszczenia opłat zachodzi możliwość, że Senat Akad. Górniczej zawiesi z dniem 10 marca wykłady, o ile studenci nie zaprzestaną strajku i nie uregulują opłat.

Utrzymanie dogodnej komunikacji Krakowa z Krynica.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie komunikuje, iż celem utrzymania bezpośredniego ruchu pasażerskiego i turystycznego na linii Kraków — Krynica, przedłuża bieg pociągu Nr. 617, odj. z Krakowa o 14.13 oraz powrotnego Nr. 612 odj. z Krynicy o 13.10 do dnia 14 maja br. Pociągi powyższe

będą więc kursowały nadal codziennie według dotychczasowego rozkładu jazdy. — W związku z tem poc. Nr. 615, Tarnów odj. 14.48, będzie od 1. IIII. nadal kursował tylko na odcinku Tarnów — Stróże w dniu nauki szkolnej. Równocześnie utrzymany będzie nadal w biegu na linii Stróże — Nowy Zagórz poc. Nr. 1921 A, Stróże odj. 17.56, zamiast poc. Nr. 1921, zaś na linii Chabówka — Nowy Sącz 19.10, zamiast poc. Nr. 1928, oraz na linii Zagórzany — Gorlice poc. Nr. 1427 A — Zagórzany odj. 18.35, zamiast poc. Nr. 1427.

Widłami zranił twarz zięciowi.

Karol Szypuła, 68-letni górnik, z Bogucie pod Wieliczką, żył w niezgodzie z rodziną. Powodem był nadmierny pociąg do alkoholu. Gdy do domu, w którym mieszkał Szypuła, wprowadził się w r. 1932 jego zięć Wład. Kaczmarczyk, musiał, celem zapewnienia sobie spokoju, dawać Szypule pieniądze na wódkę. Na tem tle przyszło między nimi 6 kwietnia ub. r. do sprzeczki, w czasie której Szypuła porwał widły i ugodził nimi zięcia w twarz. Jedno ostrze widła trafiło w kość pod lewym okiem. Cios był tak silny, że ostrze widła uległo złamaniu. W dwa dni po wypadku Kaczmarczyk zmarł na zakażenie krwi. Nieludzki teś stał się wczoraj przed Sądem Okr., który skazał go na 5 lat więzienia. Trzecią część kary darowano mu na mocy amnestji.

POMYŚLNY ROZWÓJ RZEMIEŚNICZEJ KASY SPÓŁDZIELCZEJ W TARNOWIE.

W Tarnowie odbyło się walne zebranie Kasy Spółdzielczej dla rzemiosła, handlu, przemysłu i rolnictwa. Sprawozdanie wykazało rozwój instytucji. Kapitał obrotowy wyniósł w roku sprawozdawczym 400 tys. zł., pożyczek udzielono na 319.000 zł., wkładki wyniosły 80.000 zł., czysty zysk 4.172 zł. Członków kasy liczyła 970. Zebranie zakończono wyborem rady nadzorczej z p. Pikulem jako prezesem i dyrekcję z p. Grzybem jako dyrektorem na czele.

Z ziemi krakowskiej.

Zaspy w okolicach Kielce.

Kielce już od 9 dni pozostają w zaspach. Mimo szeroko rozgałęzionej sieci komunikacyjnej dotychczas uruchomiono zaledwie odcinki trzech linii autobusowych, a mianowicie Kielce—Busko, Kielce—Radom i Kielce—Jędrzejów. Na pozostałych liniach w liczbie 17, ruch autobusowy nie odbywa się w zupełności. Drużyny ratownicze oraz plugi motorowe pracują w dalszym ciągu nad rozkopywaniem zasp na drogach. Ponieważ w niektórych miejscach nagromadzone zwaly śniegu sięgają kilku metrów, wszędzie normalnej komunikacji autobusowej w kieleckiem, wbrew pierwotnym przewidywaniom, ulegnie dalszej zwłoce i może przeciągnąć się do końca lutego.

Bandyci napadli na policjanta.

W Rzeszetaarach, powiatu krakowskiego napadło dwóch bandytów na patrolującego okolicę policjanta, usiłując go rozbroić. Policjant w obronie własnej oddał strzały, lecz chybił. W czasie pościgu za zuchwałymi bandytami ujęto jednego z nich, niejakiego Stan. Kucę, drugi zaś, Kowalezyk, zbiegł. Poszukuje go obecnie policja.

POŻAR DOMU STRZELECKIEGO W TARNOWIE.

W Tarnowie wybuchł wczoraj pożar w domu strzeleckim przy ul. Goldhammera. Spłonął cały dach budowli. Straty wynoszą około 1.000 zł.

Sport

Największe zawody narciarskie państw skandynawskich.

W środę rozpoczęły się w Norwegii największe zawody narciarskie państw skandynawskich. Pierwszym punktem programu holmekolskich zawodów był maraton narciarski na 50 km. Zgromadził on na starcie rekordową liczbę 140-tu zawodników ze wszystkich państw skandynawskich. Inne państwa (kontynentalne) nie były w biegu reprezentowane. Bieg zakończył się wielkim triumfem Norwegów, którzy zajęli pierwsze dwa miejsca. Pierwszy Fin znalazł się dopiero na trzecim miejscu. Dalsze cztery pozycje zajęli również zawodnicy norwescy, a dopiero na 8-em sklasyfikował się drugi zawodnik fiński. Pierwsze miejsce zdobył Saetermyrmoen (Norwegia) w czasie 4:08:08.

Ile kosztowało urządzenie Olimpiady zimowej?

Niemiecki Komitet Olimpijski ogłosił już kawe cyfry, ilustrujące kosztu urządzenia olimpiady zimowej w Garmisch Partenkirchen. Wybudowanie nowego stadionu kosztowało przeszło pół miliona marek. Jest to, jak twierdzą Niemcy, najlepszy stadion dla zawodów zimowych na świecie. Wybudowanie najpiękniejszej skoczni narciarskiej świata, razem z dalszymi urządzeniami kosztowało 800 tys. marek. Sam tor saneczkowy kosztował 300 tys. marek. Wielkie sumy pochłonęły również trybuny i urządzenia dla prasy. Koszt 90 tys. marek stworzono szereg urządzeń, które umożliwiły prasie szybka i sprawną obsługę swych pism. Wreszcie koleje, poczta, wydziały robot publicznych inwestowały w Garmisch kilka milionów marek.

NARCIARSKIE MISTRZOSTWA POLSKI W MARCU.

Odrożone spowodu braku śniegu w styczniu narciarskie mistrzostwa Polski odbędą się w Zakopanem w dwu terminach, od 6—9 i od 13 do 15 marca, o ile oczywiście dopiszą warunki atmosferyczne. Ostatnio bowiem w Zakopanem panuje odwilż.

Pamiętajmy o tem, że dzięki naszej komunikacji powietrznej bezpiecznej i wygodnej odbywać możemy dalekie podróże w ciągu jednej do dwóch godzin! Tanie ceny biletów!

Od soboty dnia 22 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Nowy wielki triumf genial. rez. Kinga VIDORA! Znakomite dzieło o niepojętej doskonałości

NA ZGLISZCZACH SZCZĘŚCIA

Prześliczny dramat duszy dziewczęcej zaplątanej w sieć miłosnych uczuć według powieści Starka Younga. — Sensacyjna fabuła. — Wspaniałe żywe tło. W roli głównej: wioślana prześlizna Margaret SULLAVAN i Janet BEECHER oraz rasowy męski Randolph SCOTT w otoczeniu najznakomitszych artystów i tysięcy murzynów. — Są tu wrażenia których się nigdy nie zapomina.

Polskie osady północnej Francji wyludniają się.

Paryż, w lutym.

Kopalnie w Dourges zwalniają i odaylają 500 górników polskich. Oto nowy alarm, który wstrząsa emigracją polską we Francji.

500 ZWOLNIONYCH ROBOTNIKÓW,

to wraz z rodzinami oznacza w sumie około dwa tysiące osób, pozbawionych z dnia na dzień chleba i dachu nad głową.

Osady północnej Francji, gdzie tak niedawno jeszcze dominowała polska mowa, wyludniają się powoli. Idąc temi osadami, widzi się owe czerwone, nowe domki robotnicze z ogródkami, wzniesione po wojnie dzięki kapitałowi dostarczającemu pracę robotnika polskiego. Nie gędy pełne życia i swiergotu działy polskiej, dziś bardzo często wijące przeraźliwą pustką. Zaczęło się to od kopalni Escarpelle. Zaczęło się dramatycznie w osadzie Leforest, od niewczesnego strajku, mobilizacji żandarmerji. Za tym pierwszym przykładem poszły inne kopalnie. Wmawiano w zaalarmowaną opinię publiczną, nie tylko polską, ale i francuską, że należy zrobić miejsce dla bezrobotnych Francuzów.

Zrobiono taki eksperyment, jednak nie powtórzono go więcej.

A było tak: kopalnie Brusy, położone niemal na krańcu żył węglowych, jedne z pierwszych, które zaczęły sprowadzać robotników polskich.

ZWOLNIŁY NAGLE PARTIĘ KILKuset GÓRNIKÓW POLSKICH.

Niegdyś każdy Polak, który tu przywędrował, był dobry. Czy sprowadził go krewny lub kolega wprost z Polski, czy przyszedł z innej kopalni, gdzie złamał kontrakt, czy uciekł od farmera, każdy był pożądanym i przyjmowanym. Nie znano tu żadnej selekcji, nie odróżniano elementu stałego, naprawdę robotniczego od globtrotterów i niebieskich ptaków, od poszukiwaczy złota. Więsienie w Bethune zapelnilo się niepotrzebnie, miejscowa ludność zaczęła krzywo patrzeć na przybyszów.

Gdy minął okres koniunktury, zwolniono z miejsca kilkuset robotników.

ABY ZROBIĆ MIEJSCE DLA BEZROBOTNYCH FRANCUZÓW.

Ala na miejscu ich nie było. Francuz niechętnie pracuje w kopalni, gdzie praca jest ciężka, wyczerpująca i niebezpieczna. Ale Paryż. Tam są bezrobotni. Sprowadzono pierwszą partię bezrobotnych Francuzów z Paryża. Takich, co nigdy kopalni nie widzieli nawet z zewnątrz. Po dwóch tygodniach nie było już ani jednego. Wszyscy uciekli. Ale Polaków spowrotem nie przyjęto. Kopalnia była zadowolona nie tylko ze zwolnienia Polaków, ale i z ucieczki Francuzów. Bo to wszystko była próba wybiegu.

Polacy byli pożądanymi w kopalniach francuskich wtedy, gdy trzeba było wydobywać z żalanych przez Niemców kopalń wszelaki polany sprzęt, wtedy, gdy pod każdym zrebem swalonego budynku kopalnianego czaiła się

śmierć od niewybuchłego granatu niemieckiego, od zapomnianej miny; wtedy, gdy odradzały się z gruzów przemysł francuski wykazywał coraz większe zapotrzebowanie węgla, do bywanego żmudnie rękami polskimi. Dzięki pracy robotnika polskiego spółki akcyjne kopalń francuskich weszły w okres takiej pomysłowości, jakiej nie znaly nigdy przedtem. Wyłożone do sprzedaży nowe akcje zostały rozkupione w mgnieniu oka. Kopalnie Ostricourt wogóle nie mogłyby eksploatować węgla, gdyby nie górnicy polscy. Przecież stan Polaków w tej kopalni wynosił 80 proc. całej załogi pod ziemią!

Dziś polskie osady pustoszeją! Okna pustych domów zamalowane są białym wapnem. Pociąg za pociągiem odchodzi do Polski, wywożąc polskich robotników.

A.

Jak Niemcy oszczędzają na dewizach.

Nie tak nie ilustruje metod polityki finansowej Rzeszy niemieckiej w jej stosunkach z zagranicą jak bilans jednego z największych koncernów przemysłowych Rzeszy — koncernu elektrycznego Siemens. W tych właśnie dniach ukazało się sprawozdanie tego towarzystwa za rok handlowy, zakończony w dniu 30 września 1935. Zawiera ono pożyte niezmienne charakterystyczne mimo, iż sprawozdania takie zestawiane są z największym wyrachowaniem i ostrożnością nieodzowną, tam gdzie idzie o wywołanie odpowiednio korzystnego wrażenia za równo w kraju, jak i zagranicą. Idzie mianowicie o pożyte, dotyczącą spłaty długów, zaciągniętych przez ten koncern.

Na dzień 1. stycznia 1935 roku przypa-

dał termin spłaty pożyczki emitowanej przez ważne zagranicą, a opiewającej na dolary. Według bilansu pod koniec roku poprzedniego (1934) dług ten wynosił jeszcze 11 milionów marek. Gdy nadszedł termin spłaty, koncern Siemens zakomunikował wierzycielom zagranicznym, że wprawdzie posiada potrzebne dla tego celu dewizy, osiągnięte z eksportu, jednak „niestety”, nie może dokonać nimi spłaty, gdyż wszystkie dewizy muszą być oddane do użytku władz. Wierzycielom zaproponowano natomiast spłatę t. zw. „wiązanymi markami”, których kurs zagranicą wynosił... połowę nominalnej wartości, a oprócz tego, obrót niemi jest ściśle ograniczony, gdyż użyte być mogą tylko przy wywozie towarów z Niemiec. Oczywiście wierzyciele zagraniczni na taką transakcję nie poszli. Trzeba zaś uwzględnić, że jeżeli które z przedsiębiorstw przemysłowych niemieckich, to przede wszystkim koncern Siemens, cieszył się zawsze ogromnym kredytem zagranicą. Koncern ten, to przecież — około pół miljaru kapitału zakładowego i rezerw. Według tradycji, od szeregu lat stosowanej, wszelkie urządzenia fabryk, maszyny, narzędzia i t. p. całego koncernu, których wartość wkracza w setki milionów — wykazywane były w bilansach tylko... jedną marką. Jeszcze w roku 1930, kiedy to kredyt zagraniczny dla Niemiec należał już do przeszłości — dla koncernu Siemens znalazła się pożyczka zagraniczna i to na okres nie mniej nie więcej tylko... 100 lat. W sprawozdaniu swem, pisze zarząd koncernu z „ubolewaniem”: „Utrzymanie i dalszy rozwój naszego handlu zagranicznego, zależy w znacznej mierze od najściślejszej sumienności i opieki nad naszym kredytem zagranicznym. Niestety (!) trzeba było zastosować się do zasady, że dewizy, jakie nam przysługują z naszej akcji wywozowej, należy oddać do dyspozycji wspólnej gospodarki”...

A jednak w bilansie z 30. września 1935 pożyczka niespłaconego długu wynosi już tylko 6.2 miliony marek, podczas gdy poprzedni bilans wykazywał 11 milionów. Jak to się stało, skoro zarząd koncernu „niestety” nie miał przydzielonych dewiz na pokrycie zagranicznych wierzycieli?

Otóż okazuje się, że znaczna część pożyczki rzeczywiście została spłacona, nie nastąpiło to jednak przez normalną zapłatę pełnej wartości, lecz przez powrotny wykup obligacji pożyczkowych na giełdzie. Kurs giełdowy był o około 30% niższy od nominalnej wartości obligacji. Okazuje się zatem że koncern „nie miał” pieniędzy na wykupno od posiadaczy obligacji tych papierów w terminie ich płatności, t. j. 1. stycznia 1935, ale znalazł w Banku Rzeszy pieniądze na wykup pożyczki na giełdzie po kursie, przy którym wierzyciele ponosili 30% straty. Na to dewizy się znalazły...

Jest to jeden z licznych, ale niemiernie znamienny przykład nowych pojęć o sumienności i skrupulatności, jakie wchodzą w życie w stosunkach między trzecią Rzeszą a jej zagranicznymi kontrahentami.

Z. Różycki.

Od czwartku dnia 20 lutego w kinoteatrze „UCIECHA”

Najgłośniejszy film chwili obecnej! Triumf wielkiej sztuki filmowej europejskiej

KOENIGSMARK

Scenariusz według rozgłoszonej powieści Piotra Benort członka akademii francuskiej. — Reprezentacyjny milionowy film reżyserji M. Tournera z udziałem artystów francuskich i amerykańskich. — W głównych rolach przepiękna

Elissa Landi, John Lodge, Piotr Tresnay i inni

Z okazji wyświetlania tego niezwykle filmu współudział bierze orkiestra kameralna polskiego radja pod dyr. Dra Adama Hermana, która przed filmem odegra uwerturę Mendelssohna „Grota Tingala”.

Budżet w drugim czytaniu uchwalony.

Po przemówieniu min. Kwiatkowskiego na środowem posiedzeniu Sejmu, Izbie zakomunikowano wynik wyboru 31 członków komisji rolnej. Po przerwie zabrał głos pos. Bakun, oświadczając się za ingerencją państwa w stosunki gospodarcze. Pos. Żeligowski nawiązując do okólnika premjera, zabraniającego urzędnikom pobierania za pracę pozarejestrowaną wynagrodzeń przewyższających 100 proc. pensji urzędniczej — wyraził oburzenie, iż urzędnicy wyżsi mogą niezależnie od płac stałych otrzymywać jeszcze 100-procentowe uboczne dochody. Tę sprawę — mówił pos. Ż. — ma na sumieniu przemysł, który wciąga do rad nadzorczych nie tylko wyższych urzędników ministerjalnych, ale i sfery kierownicze rolnictwa. Mówca zwrócił uwagę na nierównomierność emerytur. W Banku Polskim, panna po 10-ciu latach otrzymuje 250 zł., a wyżsi urzędnicy po kilka tysięcy. Pos. Minberg (żyd) oświadczył,

że przemysłowcy żydowscy zamkną kredyt kupcom chrześcijańskim w Poznaniu w rewanżu za to, że związek tych kupców ośmielił się (!) żądać od fabryk, by przysyłali do nich nie żydowskich, ale chrześcijańskich agentów. — Dr Krzeczunowicz wystąpił przeciw przeciążeniu rolnictwa podatkami. Rolnictwo przed wojną posiadało 160 milj. zł. podatków państwowych i komunalnych, dziś zaś płaci około 300 milj. zł. rocznie. Pos. Chociński-Dzieduszycki zauważył, że nadmierne wymiary obniżają moralność podatkową, która dawniej była bardzo wysoka. Wino krajowe opodatkowane jest prohibicyjnie stawką 1.20 zł. od litra

Pos. hr. Tarnowski z Dzikowa stwierdza, że wydatki na administrację przeciążają budżety samorządów i że gminy muszą nakładać skutkiem tego nadmierne opłaty na ludność z tytułu t. zw. „spaśnięcia”. W niejednym wypadku opłata ta dochodzi do 30 zł. Ludność zapowiada, że jeśli się to nie zmieni, to zlikwiduje hodowlę bydła. W gromadach bezprawnie wprowadza się podatek wyrównawczy gromadzkim. Ludność jest rozgoryczona bezprawem obciążaniem i tem, że nie wie gdzie, komu i co płacić. Pos. Jedynak wystąpił przeciw kartelowi bekonowemu oraz domagał się zrehabilitowania gospodarki m. Warszawy. W dalszej dyskusji pos. Hyla domagał się przywrócenia ustawy o przejmowaniu na własność państwa gruntów za należności podatkowe, ubezpieczeniowe itp. Na tem rozprawę zakończono i budżet przyjęto w drugim czytaniu.

Debaty budżetowe Sejmu zbliża się ku końcowi. Po załatwieniu we czwartek ustawy skarbowej, punkt ciężkości sprawy przeniesie się do Senatu.

Stany Zjedn. nie wejdą na drogę inflacji.

Możliwości powzięcia przez ciała ustawodawcze decyzji, która równałaby się wejściu Stanów Zjednoczonych na drogę inflacji, wydają się w czasie obecnej sesji wykluczone. Ten punkt widzenia przeważa, po otrzymaniu wiadomości, że tylko 25 członków Izby Reprezentantów podpisało petycję, żądającą głosowania nad planem Patmana. Jak wiadomo, plan ten zaleca wypłacenie „bonusu” (zasilku) byłym kombatantom w wysokości 2 miliardów dolarów drogą specjalnej emisji banknotów w tej wysokości. Jednocześnie inny inflacyjny projekt ustawy, który powinien być mieć 218 podpisów, a miał tylko 214, w ostatnich dniach jeszcze utracił 7 podpisów.

Jeżeli przewidywania te okażą się słusznymi, należy się spodziewać dodatniego wpływu zażegnania groźby inflacji na sytuację waluty amerykańskiej.

Trzej „królowie pieprzu” pod kluczem.

Pieprz, który w przeciętnym gospodarstwie domowym potrzebny jest w postaci zaledwie 2—5 dkg. na kwartał w skali światowej przedstawia się jako ładunek wielowagonowy, a i jako wielomilionowe kwoty obrotu. Centralą tego handlu jest od dziesiątków lat Londyn, a ważnym miejscem obrotu także Amsterdam.

Otóż przed rokiem — jak to wówczas podawaliśmy — wskutek spekulacji i nagromadzenia w Londynie nadmiernych zapasów, które nie znalazły odbiorcy, doszło do niebywałego krachu „pieprzowego”, w następstwie czego, zachwiało się nawet kilka banków. Straty wyniosły rzekomo około 3 miliony ft. szt., niektóre z firm spekulujących tym południowym owocem padły na pobożniwisku i sprawa zdawało się poszła już w zapomnienie.

Tymczasem w dniu 21 bm. zjawila się ponownie na łamach prasy przede wszystkim angielskiej, która przyniosła wiadomość o sensacyjnych wyrokach, wydanych przez sąd kamny w Londynie, a zarazem ogłosiła rewelacje o kulisach całej tej afery. Przewód sądowy potwierdził mianowicie w zupełności wyniki śledztwa, polegające na tem, że niemal cały europejski rynek pieprzowy był w ręku trzech głównych spekulantów, nie mających nie wspólnego z produkcją pieprzu, a jednak mimo tego w pełni zasługujących na miano „królów” tego towaru. Wodzem tego triumwiratu okazał się John Charles Howeson, z zawodu główny przedstawiciel cyny, „kontrolujący” nie-

mal cały ten przemysł w świecie (!) Jego prawą ręką — o ile chodzi o pieprz — był natomiast tajemniczy Ormianin Garat's Bishirgian, zasadniczo „walutowiec” znany od lat na giełdach angielskich i holenderskich. Trzecim potentatem pieprzowym okazał się generalny dyrektor koncernu żelaznego (!) Ludwik Hardy, któremu podobnie, jak jego towarzyszyom udowodniono fałszowanie bilansów, oszustwa czekowe i inne tego rodzaju machinacje. Pierwsi dwaj zasadzeni zostali każdy na rok więzienia, a Hardy na 9 miesięcy więzienia, co dla nich jest tem przykrejsze, że równocześnie są dzisiaj całkowicie zrujnowanymi ludźmi. Sensacja jest przytem następująca szczegół: — J. Howeson zasiadał w zarządzie 19 różnych przedsiębiorstw, a był prezesem 12 innych, tak, że reprezentował ogółem kapitał 35 milionów funtów szterlingów czyli około 900 milionów złotych. Pieprzem interesował się tylko ubocznie i ten go właśnie „położył”, co w pierwszej chwili w kółkach giełdowych Anglii uznano za poprostu niemożliwe.

Niepokażny Ormianin Bishirgian w świecie przewodu sądowego, był właśnie tym złym duchem, który jako dyrektor firmy importującej James and Shakespeare obu swych współników wciągnął w matnię rujnując kilkanaście różnych firm w Anglii i Holandji, a także producentów w Brazylii i Indjach, którzy mu powierzyli towar względnie gotówkę.

(—)

STAŁY WZROST FREKWENCJI SAMOLOTOWEJ.

Ilości osób przewożonych przez nasze samoloty komunikacyjne rosną z miesiąca na miesiąc i obecnie dobiegają cyfry 150.000. — W miesiącu styczniu samoloty PLL. „Lot” wykonały ogółem 498 przelotów i przewiozły 1.414 pasażerów, 24.129 kg. bagażu i towarów oraz 8339 kg. poczty i gazet. Największą frekwencją cieszyła się linia Kraków — Warszawa (170 pasażerów) i Warszawa — Kraków (162 pasażerów). Najwięcej gazet wysłano z Warszawy do Katowic (2.245 kg.), towarów zaś z Warszawy do Lwowa — (2.822 kg.).

ZNIŻKI KOLEJOWE DLA PIELGRZYMÓW.

Nowa taryfa kolejowa przewiduje znaczne i dostępne bez wszelkich formalności ulgi dla pielgrzymek do Częstochowy. Wynoszą one od nowej niższej tabeli opłat normalnych 33% dla grupy 15 osób, 50% dla 60 osób, 66% dla 200 osób i 75% dla 500 osób. Grupy powyżej 200 osób przewożone są pociągami popularnymi. Pielgrzymki piesze do Częstochowy nie są wynikiem za małych ustępstw w taryfie kolejowej, lecz objawem petyzmu i tradycji. — Zaznaczyć należy, że uczestnicy pieszych pielgrzymek, wracający kolejami otrzymują zniżki 33 i 50 procentowe.

Zamachowcy japońscy liczą na spełnienie ich postulatów.

Działali na podstawie „czarnej” listy.

(Telegram Pol. Agencji Telegraf.).

Tokio, 27 lutego. Najwyższa rada wojenna zebrała się o godz. 10.30 rano w pałacu cesarskim. W kołach politycznych, jak donosi Havas, przewidują, iż pomimo niepowodzenia zamachu, wynik zajęć będzie korzystny dla armii. Przypuszczają, iż ogłoszenie stanu wojennego pozwoli armii otrzymać realizację dwóch postulatów: po pierwsze — utworzenie gabinetu zjednoczenia narodowego oraz po drugie — kontroli opinii publicznej.

Tokio, (PAT.) Ministerstwo spraw wewnętrznych zawiadomiło wszystkich swych funkcjonariuszy, że mogą powrócić do pracy, gdyż powstańcy opuścili gmach ministerstwa.

Rząd ściąga wojsko.

Tokio, (PAT.) Z prowincji przybyło kilka pułków, które wzmocnią wojska rządowe.

„Czarna” lista ofiar.

Londyn, (PAT.) Agencja Reutera donosi z Dajrenu: Krąży tu pogłoski, że położenie w Japonii bynajmniej przez rząd nie zostało opamiętane i że „patrioci” wojskowi zdecydowali

się dokonać zamachu na innych ministrów i mężów stanu, figurujących na ich czarnej liście.

Tokio, (PAT.) Potwierdza się wiadomość, iż powstańcy skłonni są opuścić zajmowane przez siebie gmachy, nie stawiając oporu. Według ogólnych przewidywań nastąpi to dziś wieczorem.

Dwie dzielne niewiasty.

Tokio, (PAT.) Podczas wczorajszych zajęć niezwykłą odwagę wykazały dwie kobiety a to: hr. Seito oraz hr. Makino. Jak donosi Reuter, żona admirała Seito została ranna, kiedy usiłowała obronić swego męża przed napastnikami, którzy wtargnęli do jego rezydencji. Również hr. Makino broniła do ostatniej chwili dostępu do swych apartamentów, kiedy zamachowcy przybyli samochodem ciężarowym z Tokio, zaatakowali willę hr. Makino, położoną nad brzegiem morskim. Hrabina twierdziła, iż mąż jej jest nieobecny i zdołała powstrzymać napastników. Skorzystał z tego jej mąż, któremu udało się zbiec tylnym wejściem i schronić się w domu cieśli, z którym był zaprzyjaźniony.

wymiar sprawiedliwości nie jest dość surowy. Impulsem do ostatniego wystąpienia — pisze Radek — był niekorzystny bilans polityczny przywódców faszystowskich w związku z ostatnimi wyborami. Wypadki z dnia 26 lutego są niezawodnie nowym etapem w rozwoju walki wewnętrznej w obozie władz kierowniczych japońskich i mogą one pociągnąć za sobą bardzo poważne konsekwencje w polityce zagranicznej.

Śmierć czwartej ofiary zbrodni.

Londyn (PAT). „Daily Telegraph” potwierdza wiadomość o śmierci min. Takahashi oraz o mianowaniu gen. Kasziji komendantem wojsk lojalnych wobec rządu. Jest on również gubernatorem wojskowym stolicy.

Niepokój trwa.

Tokio, (PAT.) Przed wszystkimi budynkami publicznymi i bankami ustawiono posterunki wojskowe. Giełdy w Tokio, Jokohama i Osaka są nieczynne.

WSTRZYMANE ODWIEDZINY.

Szanghaj (PAT). Trzy hydroplany brytyjskie znajdujące się obecnie w Singapurze, a które miały odwiedzić Japonię, otrzymały rozkaz przerwania podróży ze względu na wewnętrzne położenie w Japonii.

W Tatrach halny.

Warszawa, 27 lutego. Przewidywany przebieg pogody do południa dnia 28 bm.: Po prąciwicy rozporządzeniach ponowny wzrost zachmurzenia aż do opadów, począwszy od zachodu. Ciepło, najpierw słabe, potem umiarkowane wiatry z kierunków południowych, w górach halny. Rano miejscami mgły.

Nowe utrudnienia na Litwie.

Ryga, (PAT.) Jak donoszą z Kowna, prasa litewska ogłosiła rozporządzenie wykonawcze do wydanej ostatnio ustawy o stowarzyszeniach. Podobnie, jak ustawa, rozporządzenie wykonawcze wprowadza jeszcze dalsze utrudnienia przy zakładaniu stowarzyszeń. Wymagane jest notarialne zaświadczenie każdego z podpisów założycieli, których najmniej musi być 12, oraz podania szczegółowych danych o każdym z nich. Przy nabywaniu nieruchomości stowarzyszenie obowiązane jest składać od powiednie podanie do ministerstwa spraw wewnętrznych, uzasadniające konieczność nabywania nieruchomości. Poza tym jest przewidziane, że każdy nowy członek musi złożyć do ministerstwa spraw wewnętrznych uzasadnienie, dlaczego chce należeć do stowarzyszenia. To ostatnie postanowienie wymierzone jest w szczególności przeciwko stowarzyszeniom polskim.

SZPIEGOSTWO NA SŁOWACZYŹNIE.

Praga, (PAT.) „Ceske Slovo” donosi z Bratislawy o aresztowaniu 11 członków bandy szpiegowskiej, której przywódcą jest niejaki Hugo Kober. Banda ta działała w południowej Słowacji i interesowała się przede wszystkim warsztatami statków i portami na Dunaju oraz sprawą aprowizacji na wypadek wojny.

Zamach budzi niepokój w całym świecie

Szanghaj (PAT). W kołach politycznych chińskich, według Reutera, prawdopodobnym następstwem zamachu stanu może być przyjęcie do władzy gabinetu wojskowego o tendencjach faszystowskich, przychylnie usposobionego do agresywnej polityki pan-azjatyckiej. Głównym celem zamachu — zdaniem tych kół — było usunięcie umarkowanych członków gabinetu.

Chiński głos o przyczynie rewolty.

San Francisco (PAT). Generał chiński Fang-Cze-Nou, który bronił Szanghaju w r. 1932, oświadczył w rozmowie z dziennikarzem, iż militariści japońscy zagrażają nie tylko pokojowi na Dalekim Wschodzie, ale i na całym świecie. Generał wyraził obawę, iż w razie całkowitego opanowania Japonii przez militarystów, nastąpiłaby katastrofalny rozwój wypadków. Zdaniem jego, milita-

ryści japońscy planują akcję na kontynencie azjatyckim w kierunku południowym w celu podboju całych Chin.

Ostre potępienie w Anglii.

Londyn, (PAT.) Wydarzenia japońskie w najwyższym stopniu zajmują prasę angielską, która poświęca prawie wszystkie swoje szpalty tym wypadkom. W licznych artykułach dzienniki angielskie ostro potępiają nieodpowiedzialne wystąpienia młodych wojskowych, które doprowadziły do zamordowania szeregu najbardziej zasłużonych mężów stanu. Dzienniki dają wyraz uczuciu ulgi, że położenie zostało opanowane i spodziewają się, że popełniona zbrodnia spowoduje skuteczne zarządzenia, usuwające raz na zawsze wpływy tych nieodpowiedzialnych elementów wojskowych na losy państwa.

—OO—

Paryż obawia się komplikacji.

Paryż, (PAT.) Prasa dzisiejsza obawia się komplikacji w związku z wypadkami tokijskimi.

„Le Journal” pisze: Być może rządowi japońskiemu uda się szybko stłumić powstanie, ale poważna choroba Japonii będzie trudniejsza do uleczenia. „Petit Parisien” w interesie pokoju światowego formułuje życzenie, by obecny zamach stanu zakończył się niepowodzeniem, podobnie jak zamach w r. 1932. „Petit Parisien” przewiduje w razie zwycięstwa powstańców okres poważnych niepokojów w Japonii oraz niebezpieczeństwo agresywnej polityki zewnętrznej w Azji. „Excelsior” pisze:

Możliwym jest, iż tajne stowarzyszenia wojskowe postanowiły usunąć z życia politycznego Japonii jednostki o tendencjach liberalnych, które ujawniły się podczas rokowań sowiecko-japońskich. „L'Oeuvre” w razie powodzenia ekstremistów przewiduje wzrost agresywności japońskiej na kontynencie azjatyckim.

Wyczekujące stanowisko Ameryki.

Waszyngton, (PAT.) W kołach rządowych panuje zaniepokojenie powodu wypadków japońskich. Czynniki miarodajne uchylają się jednakże od komentarzy, czekając na wyjaśnienie położenia.

Moskwa przewiduje zaostrenie się walki wewnętrznej.

Moskwa, (PAT.) Omawiając ostatnie wypadki w Japonii, Radek podkreśla w „Izwestiach”, że tajne wojskowe organizacje faszystowskie mogą spokojnie rozwijać swą działalność, gdyż członkowie tych organizacji otoczeni są aureolą patriotyzmu i stosowany wobec nich

skie mogą spokojnie rozwijać swą działalność, gdyż członkowie tych organizacji otoczeni są aureolą patriotyzmu i stosowany wobec nich

Rozkładowe objawy w Hiszpanii.

Madryt (PAT). Gubernator cywilny prowincji Huelva wydał konieczne zarządzenia, by przywrócić spokój w kilku wioskach prowincji, gdzie doszło do zajść i starć z policją. W Cordobie pewna liczba więźniów politycznych, znajdujących się jeszcze w więzieniu, rozpoczęła głodówkę, domagając się zastosowania dekretu o amnestii. Gubernator cywilny prowincji Cordoba donosi, iż w licznych wioskach władze policyjne aresztowały uczestników napadów na kościoły i klasztory, w posiadaniu których znaleziono przedmioty pochodzące z kradzieży.

Madryt (PAT). Stała delegacja Kortezów na wniosek konserwatywny Maura postanowiła, iż parlament kataloński narazie będzie miał prawo jedynie mianować autonomijny, regionalny rząd Kataloński.

KTO UZYSKUJE WOLNOŚĆ?

Madryt, (PAT.) Wypuszczona na wolność Ksawerego Bueno, redaktora naczelnego skrajnie lewicowego dziennika, który po wypadkach październikowych 1934 r. był skazany na karę 30 lat więzienia i zapłacenie grzywny 70 milionów pesetów.

Szwecja w walce z hitleryzmem.

Sztokholm, 27. 2. (PAT.) W związku z odnową władz szwedzkich przedłużenia pobytu w Szwecji kilku niemieckim narodowym socjalistom, władze niemieckie, jako zarzą-

dzenie represyjne, odmówiły 3 obywatelom szwedzkim, przebywającym w Niemczech, przedłużenia prawa pobytu. Po otrzymaniu tej wiadomości poseł szwedzki w Berlinie wszczął z rządem niemieckim rokowania, które nie zostały jeszcze zakończone.

Czy był zamach na Stalina?

Paryż, 27 lutego. (PAT.) Agencja Havas donosi z Moskwy, że pogłoski o zamachu na Stalina, pozbawione są wszelkich podstaw. Pogłoski te zostały najprawdopodobniej wywołane przez przyjazd do Moskwy szwedzkiego chirurga Olivecrony. Oficjalnie kółka sowieckie twierdzą, że Olivecrona nie przybył do Moskwy celem niesienia pomocy lekarskiej, którejkolwiek z wybitnych osobistości sowieckich, zaś powodem jego przyjazdu jest choroba dziecka jednego z miejscowych dygnitarzy.

Warszawa, 27. 2. (Tel.). Wczoraj opinia światowa zalarmowana została sensacyjną wiadomością o powołaniu do Moskwy profesora Uniw. sztokholmskiego Olivecrona, najwybitniejszego specjalisty z dziedziny chirurgii mózgu. Po udaniu się Olivecrona do Moskwy, przypuszczono szturm do postanki Kollatajowej o informacje. Jej twierdzenie, że chirurg wezwany został celem udzielenia pomocy jednemu z jej prywatnych przyjaciół spotkało się z niedowierzaniem. W Moskwie na telefoniczne zapytania, odpowiedziano, że nikt nie wie o przyjeździe szwedzkiego profesora i mówiono, że wszyscy sowieccy dygnitarze cieszą się najlepszym zdrowiem. Korespondenci moskiewscy

zarządzili obserwację lotniska i rzeczywiście po południu przyleciał samolot poza normalnym rozkładem lotów. Wysiedli z niego dwaj panowie i jedna kobieta, którzy po opuszczeniu lotniska, gdzieś znikli.

W Londynie kursowały pogłoski, że chirurg wezwany został do Stalina, który podobno zachorował. Rozeszły się również wiadomości, że na Stalina dokonano przed paru dniami zamachu, że jest on ranny w głowę i że zaszła konieczność dokonania niebezpiecznej operacji. Komisariat spraw zagr. w Moskwie uznał te pogłoski za „zupełnie śmieszne”. Ostatni raz widziano Stalina w niedzielę podczas uroczystości 18-lecia armii czerwonej. Już wtedy nie mógł on być obecny na wszystkich częściach programu. Przewidziane przyjęcie delegacji oficerów czerwonej armii nie odbyło się. Środowa uroczystość z okazji jubileuszu powstania republiki gruzińskiej odbyła się bez udziału Stalina.

Trudności z paktem

Paryż, (PAT.) Agencja Havas donosi, że rada ministrów postanowiła w czasie popołudniowych obrad izby deputowanych postawić sprawę ratyfikacji paktu francusko-sowieckiego, jako kwestię zaufania.

Sprawa Bluma.

Paryż (PAT). Sędzia śledczy, prowadzący dochodzenia w sprawie napaści na Leona Bluma, kazał zwolnić z aresztu architekta Aragona, który jednakże jest nadal oskarżony o udział w napaści na Bluma. Głównym świadkiem, popierającym go oskarżenie, jest pani Monnet, która twierdzi, iż Aragon pierwszy uderzył łaską w szybę samochodu, którym jechał poseł socjalistyczny.

KU USPOKOJENIU GRECJI.

Ateny, (PAT.) W ministerstwie spraw zagranicznych odbyło się posiedzenie przedstawicieli stronników, na którym Demerdzis zobowiązał położenie graniczne. Następne posiedzenie najwyższej rady obrony narodowej odbędzie się również w sobotę. Tegoż dnia będzie zasiadał komitet ekonomiczny, w którym wezmą udział przedstawiciele partii politycznych.

—OOOO—

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 27. 2. (Telef.) Giełda dewizowa: Belgja 89.25, Holandia 360.10, Londyn 26.17, Nowy Jork 5.24, Oslo 131.50, Paryż 34.99, Praga 21.95, Szwajcaria 179.20, Sztokholm 135. Obróty dewizami mniej niż średnie, tendencja nieco silniejsza. Prywatnie dolar 5.23, rubel złoty 4.76, dolar złoty 8.99, marka niemiecka 149.50, funt szterlingów 26.18.

Papiery procentowe: stabilizacyjna 62.50, premjowa dolarowa 53.90, konwersyjna 61.25, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 95, Cukier 26, Węgiel 11, Lilpop 9.10, Ostrowiec 21.50, Starachow-

ce 34.25. Dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcyj tendencja słabsza. Prywatnie dillonowska 92, ślaska 70, renta ziemiska 3 proc. 53.75, budowlana 28.85.

—OO—

Lwów, 27. 2. (Tel.). Przez Żalucze przejechał nowy transport emigrantów do Palestyny, złożony z 450 osób.

Do zamknięcia kroniki.

Pierwsze zebranie Rady m. Krakowa.

We czwartek 27 bm. o godz. 18. rozpoczęło się pierwsze w tym roku posiedzenie krakowskiej rady miejskiej, które otworzył prez. Kapłicki przy dość licznych komplecie radnych. Prezydent zawiadomił radnych o rezygnacji z mandatu radnego pp. K. H. Rostowski i dr. Dyboskiego. Na ich miejsce wejdą pp. Ogrodziński i Paluch. Następnie p. prezydent udzielił głosu ławnicze p. Róży-Lubińskiej, która zreferowała wniosek zarządu miejskiego w sprawie gminnej komisji opieki społecznej i wyboru do tej komisji przedstawicieli opiekunów społecznych. Radna Lubińska zaproponowała powołanie do gminnej komisji opieki społecznej 9 członków rady miejskiej, 5 przedstawicieli opiekunów społecznych organizacji „Caritas”, Gł. Komitetu Ochrony. Zakładu ks. Siemaszki i Bursy Żydowskich Sierot.

Wniosek wywołał ożywioną i długą dyskusję, w której zabrało głos 9 mówców. Wykonywanie opieki społecznej na terenie Krakowa SPOTKAŁO SIĘ Z OSTRĄ KRYTYKĄ kilku radnych. Ostatecznie rada miejska uchwaliła przedstawiony przez referentkę wniosek. Obrady trwały.

J. F. PREUSSNER.

49

Mr. Dick.

Powieść.

Coś się działo poza nim. Usłyszał coś, niby krzyk i bez namysłu pobiegł w kierunku tamtych.

Wisby nie przeczuł niebezpieczeństwa. Zresztą wszystko stało się tak nagle. Nawet nie wiedział, kiedy zjawił się ten drugi. Czuł, że ręce jego zostały wyłamane z ogromną siłą, że został podniesiony w powietrze i że leci... Zderzył się z ziemią, aż w głowie mu się zakręciło. Dziewczyna gdzieś znikła. Dick daremnie się za nią oglądał. Nie było jej. Skoczył w kierunku łodzi. Jeżeli pobiegła tam, chciał ją uprzedzić. W tej chwili oprzytomniał Wisby. Strzelił na oślep. Oczywiście nie trafił, ale strzał narobił wrzawy. Jakiś człowiek stanął przed leżącym na ziemi miljonerem.

— Co tutaj się dzieje? — zawołał. — Czy to pan strzelał?

— Ja! — warknął Wisby, który poznał głos podinspektora Snydera. — Chciałbym wiedzieć, co pan robi w moim ogrodzie? — dodał szorstko.

— Przechodziłem tędy — odparł spokojnie Snyder. — Słyszałem jakieś zamieszanie i pospieszyłem z pomocą. Wówczas padł strzał. Trafił go pan przynajmniej?

— Nie wiem, chyba nie — mrucał miljoner, otrzepując spodnie. — Nie widział pan nikogo?

— Widziałem jakąś kobietę — odparł Snyder;

przebiegła obok mnie tak szybko, że nawet nie zdążyłem się jej przypatrzeć. Kto to był?

Wisby potknął się o korzeń i nie od razu odpowiedział. — Nie wiem — mruknął.

— Nie domyśla się pan, kto to mógł zrobić? — pytał Snyder.

— Skądże — odparł zirytowany miljoner. — Gdybym wiedział kto, to bym pokazał temu lotrowi...

— Szkoda — westchnął Snyder. I uśmiechnął się. Wisby nie mógł dojrzeć tego uśmiechu. Ciemności otaczały ich ze wszystkich stron. On uśmiechał się dlatego, że wszystko słyszał i widział. Dick wpadł jak burza. Nawet on, Snyder, nie miał czasu na interwencję. Uczynił tylko jedno: pociągnął w gaszcz dziewczynę, ale ta pod wpływem jego dotknięcia, uciekla, nie oglądając się poza siebie...

— No pójdę sobie — mruknął, gdy stanął przed palacem miljonera. Oczekiwała go niespodzianka.

— Może pan wstąpi — zaproponował Wisby, — ech, po co te ceregiele. Porozmawiamy.

Snyder zgodził się szybko. Cekał na dzień, kiedy Wisby przecież będzie chciał porozmawiać.

Mr. SHANNON NIECIERPLIWI SIĘ...

Dick nie oglądając się poza siebie pobiegł ku wybrzeżu. Huk strzału i świst kuli zwały się w jedno. Zaciśnął pięście. Przyjdzie czas, kiedy odplaci się Wisby'emu za wszystko. Teraz należało zdążyć na pokład przed dziewczyną. Nie powinna się dowiedzieć, że to on przyszedł jej z pomocą. Aby zyskać na czasie pobiegł plażą. Z ulgą skonstatował,

że Miss Shannon jeszcze nie było. Postawił łagiel i odkotwiczyl łódź. Zaraz potem rozległ się trzask łamanych gałęzi i wynurzyła się dziewczyna.

— Ach Dicku, — zawołała, wyciągając ręce, — pomóż mi zejść. Nie mam już siły...

Mówiła szczerą prawdę. Ledwo trzymała się na nogach. Biegając przez las, dwa razy przewróciła się, w dodatku zmyliła w ciemnościach drogę. Brakło jej tchu. Gdy znalazła się w jego ramionach, osłabła zupełnie. Dick niósł ją na rękach, jak dziecko. Oddychała szybko, policzki pokryły się badością, oczy były zamknięte. Zaniepokojony, zaniósł ją do kajuty i złożył na wąskim tapczanie.

— Może może pani podać wino? — zapytał.

Dziewczyna otworzyła oczy. Spojrzała na jego twarz pochyloną nad jej głową. Coś nakształt uśmiechu przemknęło przez jej twarz. Był taki wystraszony!

— Oczywiście — szepnęła — wino mnie otęże...

Podniósł poduszkę, na której spoczywała jej głowa i przytknął do jej warg kieliszek. Sączyła wino powoli. Zauważyła, że ręka, którą trzyma kieliszek drżała. Ale nic poza tym nie wskazywało na to, że stoczył walkę z Wisbym. Gdyby nie widziała, że to on był, mogłaby pomyśleć, że padła ofiarą halucynacji. Kim jednak był ten drugi? Zjawił się również nieoczekiwanie, jak Dick. Czyżby to był Snyder? Odrzuciła tę możliwość jako nieprawdopodobną, nie przypuszczając nawet, jak bliską była prawdy.

(Ciąg dalszy nastąpi)

FRANCISZEK HORNISCH

Fabryka sukna

BIELSKO - OLSZOWKA DOLNA

poleca:

Przewielebnemu Dachowienstwu kamgarny wszelkiego rodzaju w najlepszym gatunku oraz czysto wełniane materiały na bundy do wyjazdu. — Ceny niskie. — Na życzenie dogodne warunki zapłaty.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie ogłosiła w Monitorze Polskim Nr. 4726/II 36.

przetarg publiczny na dostawę w okresie rocznym:

19.000 kg. blachy cynkowej z terminem składania ofert do dnia 20. III. b. r.

45.000 kg. różnych odlewów maszynowych. 50.000 kg. bębnow na wyrób opasek tłokowych i suwakowych oraz 3.000 wkładów suwakowych z terminem składania ofert do dnia 20. marca b. r.

82.000 m² szkła taflowego i matowego — z terminem składania ofert do dnia 20 marca b. r.

1.200.000 sztuk wkretów żelaznych do drzewa — z terminem składania ofert do dnia 23 marca b. r.

700.000 sztuk zatyczek żelaznych czyszczonych — z terminem składania ofert do dnia 23 marca b. r.

2.000 kg. łańcuchów żelaznych kutych do kłonic i 2.100 kg. łańcuchów żelaznych drutowych patent „Viktor” — z terminem składania ofert do dnia 23 marca b. r.

2.800 kg. drutu miedzianego, 3.100 kg. drutu mosiężnego i 1.500 kg. pretów mosiężnych — z terminem składania ofert do dnia 25 marca b. r.

4.300 kg. blachy miedzianej i 3.200 kg. blachy mosiężnej — z terminem składania ofert do dnia 25 marca b. r.

260.000 sztuk wkretów żelaznych do metalu — z terminem składania ofert do dnia 25 marca b. r.

8.000 kg. szczeliwa łojowano-grafitowego — z terminem składania ofert do dnia 27 marca b. r.

200 sztuk suwaków z brązu fosforowego do cylindrów parowozowych — z terminem składania ofert do dnia 27 marca b. r.

1.300 sztuk szafek do nalepek na wagonach towarowych — z terminem składania ofert do dnia 27 marca b. r.

12.000 kg. bieli cynkowej — z terminem składania ofert do 30 marca b. r.

Nasiekanie zużytych piłników w ilości około 28.000 sztuk — z terminem składania ofert do dnia 30 marca b. r.

Sprzedaż odpadków z różnych metali półszlachetnych w ilości około 50.000 kg. — z terminem składania ofert do dnia 30 marca b. r.

Termin składania ofert upływa w oznaczonym dniu o godzinie 10.

Szczegółowe warunki dostawy otrzymać można w Wydziale Zasobów Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie, po uprzednim wpłaceniu w Kasie Dyrekcyjnej lub nadesłaniu pocztą 1.50 zł. za formularze.

Pierwsze posiedzenie nowego gabinetu hiszpańskiego.

W środku premier Azana.

Ukazały się drukiem, dotąd nie wydane

KAZANIA PRZYGODNE

Ks. Tomasza Dąbrowskiego

Dzieło to znanego i cenionego kaznodziei, autora całego szeregu prac z dziedziny homiletyki, zawiera: Kazania niedzielne, świąteczne, katechetyczne, maryjne, wielkopostne, o ŚŚ. Pańskich i okolicznościowe.

Niezwykle prosta i lekka forma, to cenne zalety tych kazań. Nieocenione usługi oddadzą szczególnie duszpasterstwu wiejskiemu.

Cena egzemplarza zł. 3.—

Poleca:

Księgarnia Krakowska, Kraków, ul. św. Krzyża L. 13.

TARGI PRASKIE

Centralny rynek Czechosłowackiego przemysłu od 6 do 15-go marca 1936 (bezppośrednio po Lipsku)

50% zniżki na kolejnych czechosłowackich. — Bezppośrednio wzy czechosłowackie. 3.000 wystawców. Wyjątkiem udziela honorowy przedsi. Targów Wł. Boloński. Kraków. św. Anny 8. tel. 104-65. — Najlepsze źródło zakupu na wysokogatunkowy towar czechosłowacki.

Pieśni kościelne

na chóry mieszane, niezbędne dla każdego chóru kościelnego,

do śpiewu na 2 lub 4 głosy mieszane z tow. organów lub bez, układu Tomasza Flaszki, b. prof. śpiewu w szkołach średnich.

PIEŚNI DO NAJŚW. MARJI PANNY, 38 pieśni w partyturze . zł. 2.50
Głosy: Sopran - Alt. Tenor, Bas po . zł. 1.—

PIEŚNI DO NAJŚW. SERCA P. JEZUSA. do NAJŚW. SAKRAMENTU, do DUCHA ŚW., oraz na UROCZYSTOŚĆ BOŻEGO CIAŁA, ogółem 35 pieśni w partyturze zł. 2.50
Głosy: Sopran - Alt. Tenor. Bas po . zł. 1.—

do nabycia:

w Księgarni Krakowskiej, Kraków, ul. św. Krzyża 13.

Wytwórnia LAMP ELEKTRYCZNYCH Józefa TERLECKIEGO

została przeniesiona ze Sławkowskiej na Łobzowską L. 11 Kraków.

— Ceny fabryczne. —

DO EPIDJASKOPU

40 przeźrocz

Męki Pańskiej

form. 8 1/2 x 8 1/2 cm.

Cena okazyjna

zł. 32.—

do nabycia:

w Księgarni Krakowskiej Kraków, św. Krzyża 13.

Komornik
Sądu grodzkiego
w Krakowie
Rewiru V.
ul. Bonarka 18.
Sygn. V. Km. 1935/34.

Edykt licytacyjny

oraz wezwanie do zgłoszenia wierzytelności.

Komornik Sądu grodzkiego w Krakowie, rewiru V. ul. Bonarka L. 18, po myśli § 100 ord. egz. ogłasza, że w sprawie egz. wierzytela Emanuela Ginziga w Borku Fałęckim przeciw dłużnikom Anieli z Mysiaków Dudkowej i Józefowi Mysiakowi odbędzie się dnia 20-go kwietnia 1936 o godz. 9-tej w Sądzie grodzkim w Krakowie przy ul. Starowiślniej L. 13. w sali nr. 29. II. piętro na zasadzie zatwierdzonych przez tenże Sąd warunków licytacyjnych — licytacja: realności lwh. 847 księgi grt. gminy kat. Borek Fałęcki objętej, dłużników własnej, składającej się z parceli grt. lk. 165/52 o powierzchni 441 m. kw. tudzież z domu jednopiętrowego, murowanego, w Borku Fałęckim pod Nr. 270 położonego, wartości szacunkowej z przynależnościami w kwocie 32.165 zł. Najniższa oferta wynosi 16.082 zł. 50 gr. poniżej której sprzedaż nie nastąpi. — Wadium wynosi kwotę 3.216 zł. 50 gr. Warunki licytacyjne i inne dokumenty odnoszące się do tej nieruchomości przegladac można w godzinach urzędowych u podpisanego komornika do dnia 30 marca 1936, po tym zaś dniu w Sądzie grodzkim w Krakowie w biurze VI. Oddziału egz. do VI. E. 2763/35.

Takie prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalną należy zgłosić w Sądzie grodzkim w Krakowie najpóźniej na wyznaczonym terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacji, inaczej pretensji tego rodzaju co do samej nieruchomości nie miałyby już znaczenia.

Osoby dla których jakie prawa lub ciężary na powyższej nieruchomości bądź obecnie są już wpisane, bądź w toku postępowania licytacyjnego powstaną, zawiadomi się o dalszych wydarzeniach tego postępowania tylko przez ogłoszenie na tablicy sądowej, jeśli nie mieszkają w okręgu tegoż Sądu i nie wskażą pełnomocnika do doręczeń w siedzibie Sądu grodzkiego w Krakowie zamieszkałego.

Kraków, dnia 22 lutego 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V.

(—) Piotr Bill.

Zawiadamiam o przeniesieniu — Zakładu Krawieckiego, Kraków — iac środków na dalsze sw. Gertrudy — do lokalu stndja — goraco proszę sw. Tomasza L. 11 obok o jakakolwiek pracę — Kina Apollo. — Telefon przynajmniej na skromne 182-17. — Z poważaniem Franciszek Kukielski. **Mając maturo gimnazjalną a nie m** — iac środków na dalsze sw. Gertrudy — do lokalu stndja — goraco proszę sw. Tomasza L. 11 obok o jakakolwiek pracę — Kina Apollo. — Telefon przynajmniej na skromne 182-17. — Z poważaniem Franciszek Kukielski. **Zawiadamiam o przeniesieniu** — Zakładu Krawieckiego, Kraków — iac środków na dalsze sw. Gertrudy — do lokalu stndja — goraco proszę sw. Tomasza L. 11 obok o jakakolwiek pracę — Kina Apollo. — Telefon przynajmniej na skromne 182-17. — Z poważaniem Franciszek Kukielski.

Prośba o pomoc.

Technik mierniczy, ochotnik Wojsk Polskich z wojny Polsko-bolszewickiej, ginący z powodu choroby czteroletniej i braku pracy, wraz z żoną chorą na stawy. oraz trojgiem dzieci, błaga serca litościwie o najlaskawszy ratunek, przed śmiercią głodową. — Prosi o żywność, znoszoną odzież, bieliznę czy obuwie, które proszę o łaskawe skierowanie na adres administracji „Głosu Narodu” pod „Technik mierniczy”.